

Ormoške novice

V trenutkih, ko se staro leto poslavlja
in se misli usmerijo v prihajajoče,
se zavemo, da so vse poti odprte za nove upe,
želje in velike načrte.

Lepe in mirne praznike ter obilo sreče in zadovoljstva v letu 2023 vam želi župan Občine Ormož z občinsko upravo.

Obiskal nas je Feri Lainšček

Besedilo: **Brigita Fridl, prof. slovenščine**
Foto: **Arhiv šole**

V okviru projekta Povabimo besedo nas je obiskal Feri Lainšček, pesnik, pisatelj, dramatik in scenarist. Po uvodnem nagovoru ravnateljice so naši učenci pripravili kratek kulturni program in deklamirali pesmi ter brali odlomke iz njegovih romanov. Že pred obiskom pa sva obe šolski knjižničarki, Brigita in Tamara, v sodelovanju z Leonido Šumenjak, knjižničarko Krajevne knjižnice Ivanjkovci, s katero odlično sodelujemo, pripravile razstavo v knjižnici ter povabile vse učence, da so skupaj s svojimi učiteljicami listali po knjigah ter brali pesmi, odlomke, si ogledali posnetke.

Feri Lainšček je pripovedoval o svojem življenju, o svojem otroštvu. Rodil se je očetu in materi, katera sta ga imela neizmerno rada in ga za življenje učila skozi zgodbe. Pravi, da vsi v otroštvu dobimo posebna očala, skozi katera vidi vsak drugače. Pravi, da je najpomembnejša ljubezen. Vsi vemo, da se svet vrti. A bolj kot to je pomembno, da je življenje nenehno na tehtnici. Na eni strani je zlo, na drugi strani je dobro. Boriti se moramo za dobro, saj je na svetu že tako preveč slabega in prav zato se je odločil, da bo pisal ljubezenske pesmi. Pravi, da moramo imeti srečo v življenju in hkrati pogum zanjo. Sreča pride in moramo ji podati roko in iti z njo. Pravi, da v življenju moramo znati reči »ne«. Prav v ta namen je napisal pesniško zbirko z naslovom »NE«. Ta knjiga je izbrana za Cankarjevo tekmovanje in naši učenci so lahko prav iz ust avtorja slišali nekaj o njej.

Takšna srečanja so nepozabna izkušnja, motivacija za nadaljnje branje, razvijamo bralno kulturo in bralne sposobnosti, učenci pridobivajo književno znanje, pri bralcih razvijamo bralni interes, razvija se veselje do raziskovanja in pisnega ustvarjanja, razvija se kritično mišljenje, bogatimo besedišče in izboljšujemo splošno poučenost, pogloblja se otrokov emocionalni razvoj. Srečanje nam bo ostalo v spominu, še naprej bomo z navdušenjem spremljali njegove nastope, brali njegove knjige, se tolažili z njegovimi pesmimi, si krajšali čas ob njegovih filmih ali se preprosto prepustili njegovim uglasbenim pesmim.

Utrinki učencev...

Učenci 6. razreda: ...čarobna torba, odlično, reka, hiša iz blata, ljubezen, cigani, majhna šola, navdihujoče, slama, otroštvo, brez elektrike, mama, sestra, mala vas, prva ljubezen, 6. razred, dvojčiči, lepa si, rad te imam.

Lena Grof Štihi: »Bilo je zanimivo, v spominu mi je ostala zgodba o prijateljstvu z Romi. Povedal je, da se je v otroštvu raje družil z Romi, kjer je prevladovalo veliko večje tovarištvo

Bono Majhenič: »Zapomnil sem si, da je Feri Lainšček v otroštvu z zračno puško ustrelil siničko. Očetu je bilo hudo, a ga ni udaril, ampak mu je povedal zgodbo, kako so sedaj mladički ostali brez mame. Od takrat Feri nima rad orožja.«

Nejc Babič: »Nekoč, ko so snemali preimero, je spet srečal Roma, ki je bil prijatelj iz otroštva. To je bil tisti prijatelj, ki ga ni izdal in je namesto njega bil tepen. Ta Rom je pristopil k njemu in ga v prekmurščini nagovoril, da je on tisti, ki mu je vrgel torbo v potok.«

Nejc Fajfar: »Smo majhna šola, pa vendar smo dobili tako priljubljenost, da nas je obiskal Feri Lainšček.«

Tai Novak: »Romi bolj držijo skupaj, kot pa mi.«

Matej Poredoš: »Opisal nam je Rome veliko bolj prijazne, kot smo mislili in jih opisovali. Celo bali smo se jih.«

Alina Slavinec: »Meni se je v spomin vtisnilo, da nam ju predstavil Rome kot boljše ljudi, saj smo si jim mi predstavljali kot nevrede ljudi.«

Zala Viher: »Vredno si je zapomniti, da je pravi prijatelj tisti, ki te ne izda.«

Timotej Novak: »Zaljubljen se je v punco v 6. razredu in danes je to njegova žena.«

Katarina Dimitrieva: »Živel je v najmanjši hiški, v najmanjši vasi in hodil v najmanjšo šolo.«

Ana Pavičić: »Kljub temu da je prišel na svet nepričakovano, sta ga starša imela neizmerno rada in mu pripovedovala zgodbe.«

Brigita Fridl, prof. slovenščine

Kolofon

Uredniški odbor si pridržuje pravico spremembe naslovov, izbire in krajšanja člankov.

Izdajatelj: Občina Ormož, Ptujška c. 6, 2270 Ormož.

Odgovorna urednica: Alenka Lah.

Uredniški odbor: Tina Erhatic, Nino Miličič, Irma Murad, Barbara Podgorelec.

Lektoriranje: Marinka Vnuk.

Naklada: 4250 izvodov.

Tisk: Tiskarna Ekart, d. o. o., Spodnje Jablane 19, 2326 Cirkovce, <https://www.tiskarna-ekart.si/>

Glasilo Ormoške novice je vpisano v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo RS, pod zaporedno številko 1390. Glasilo prejemajo brezplačno vsa gospodinjstva v občini Ormož.

Med dvema trenutkoma se nenadoma
odpro vrata v nov čas,
a sreča vendarle ni v tem času,
temveč v nas.

Pozdravljene drage bralke in dragi bralci,

še zadnjič letos se vam oglašam v naših Ormoških novicah. Leto 2022 je pri koncu. To je tudi čas, ko se ozremo nazaj in se spomnimo, kaj vse smo doživeli ... lepega in včasih tudi žal malo manj lepega. Vsako leto se konča staro leto in vsako sekundo se začne novo življenje. Radostno mu pojdimo naproti. Naprej moramo, če hočemo ali ne, in veliko lažje bomo hodili, če bomo pozitivno gledali naprej, kakor če se bomo nenehno ozirali nazaj. V novem letu, ki prihaja, vam želim zdravja, sreče, osebnega zadovoljstva, predvsem pa pozitivne energije, veliko nasmehov na obrazu in preprostih družin s prijatelji in vam dragimi.

Srečno 2023 vam želim!

Alenka Lah
odgovorna urednica

Spoštovane občanke in občani občine Ormož,

vstopili smo v veseli december. Praznični čas. Čas, v katerem se spomnimo na trenutke, ki smo jih preživeli z družino, s prijatelji, s sodelavci ... V tem prazničnem času se tudi spomnimo, kaj smo skozi leto delali in kaj ustvarili in to je tudi čas, ko izrazimo svoje želje. Večkrat si zaželimo, da ta praznični december preživimo z najbližjimi, brez stresa, daleč od vsakdanjega vrveža. Ko pogledam skozi oči župana leto 2022, lahko hitro zaključim, da smo lahko zadovoljni. Za nami je veliko projektov. Ustvarjali smo na veliko področjih, pri katerih so že vidni rezultati, kot tudi na področjih, katerih rezultati se bodo pokazali v prihodnje. Večkrat smo tudi pokazali, da lahko več ustvarimo skupaj. Srečevali smo se tudi na raznih dogodkih, kjer smo večkrat izmenjali različna razmišljanja.

Pri svojem delu sem se skozi leto srečal z velikim številom ljudi, ki ste bili pripravljeni sodelovati, kot tudi pomagati na različnih področjih. Vsa ta povezanost nas je pri delu spodbujala in dosegali smo skupne cilje. Seveda vedno ni bilo vse popolno, lahko bi bilo tudi kdaj kaj drugače ... Ampak, kaj še je v našem življenju popolno? Najbolj pomembno pa je, da smo se poslušali in večkrat izboljšali. V letu, ki bo skoraj za nami, sem tudi službeno prepotoval marsikateri konec Slovenije kot tudi konec drugih držav. Moram pa povedati, da sem ob vsem tem potovanju bil ponosen na to, da sem iz občine Ormož. Še zavedamo se včasih ne, kako smo »veliki«. Živimo v prekrasnih krajih v krogu prekrasnih ljudi. Seveda sem si od blizu ogledal tudi našo občino in pri tem bil večkrat pozitivno presenečen, kaj vse zmoremo tukaj živeti ljudje. Z vsem tem zapisanim se že veselim, da vstopimo v leto 2023. Leto polno izzivov, leto, ko bomo stopili na pot ustvarjanja novih projektov. To bo tudi leto, ko se bomo srečevali in spet skupaj ustvarjali. Ustvarjali pa ne bomo samo za občino Ormož, ampak za vse nas in za vse tiste, ki bodo za nami živeli na tem prelepem, najlepšem koncu Slovenije. Praznovali bomo tudi 750 let prve omembe Ormoža. S ponosom bomo začutili našo bogato zgodovino.

Drage občanke, spoštovani občani občine Ormož, želim vam vse dobro v letu 2023. Naj se vam izpolnijo vse želje. Predvsem vam pa naj služi zdravje. Čas vam naj hitro teče ob stvareh, katerih ne marate, in čas se vam naj skoraj ustavi ob tistem/tistih, ki jih imate radi.

Se vidimo v letu 2023!

Danijel Vrbnjak,
župan Občine Ormož

Obvestila uredniškega odbora

Naslednja številka bo izšla predvidoma marca 2023. Prispevke lahko pošljete v digitalni obliki ali na e-mail: alenka.lah@ormoz.si, lahko pa jih osebno prinesete na sedež Občine Ormož.

Za morebitne informacije smo vam na voljo na telefonski številki 02/741 53 18.

Glede na predviden izid naslednje številke vas prosimo, da pošljete prispevke najkasneje do 3.3.2023. Prispevki naj bodo podpisani in opremljeni s fotografijo dogodka. Vsi prispevki so pred objavo lektorirani.

Dosedanjim avtorjem prispevkov se zahvaljujemo za pomoč pri oblikovanju našega glasila in upamo na ponovno sodelovanje.

Voščilo župana:

Razširitev in komunalno opremljanje EPC Ormož.

Nadgradnja in rekonstrukcija čistilne naprave Ormož.

Nadgradnja primarnega čiščenja na rastlinski čistilni napravi Sodinci.

Izgradnja objekta na igrišču Miklavž.

Ureditev sredic dveh novih krožišč v Ormožu.

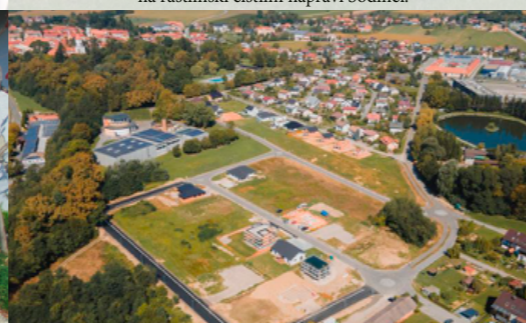
Sanacija kulturne dvorane Ivanjkoč.

Oskrba s pitno vodo v Porečju Drave - ormoško območje.

Modernizacija cest v občini Ormož.

Ureditev prometnih površin v naselju pri vinski kleti v Ormožu.

Sanacija plazov v Lahoncih.

Rekonstrukcija mrliške vežice v Veliki Nedelji.

Izgradnja steze za kolesarje Libanja-Pavlovci-Ormož.

Energetska sanacija Doma kulture Ormož.

V spomin častnemu občanu občine Ormož Vladimirju Puklavcu

V oktobru nas je v 80. letu zapustil Vladimir Puklavc, domačin, ki je svoje življenje posvetil energetiki, vinogradništvu in vinarstvu.

Po uspešnih poslovnih zgodbah z lastnimi energetskimi projekti v tujini ga je ljubezen do domovine in rojstnega mesta Ormož privedla do tega, da poskrbi še za prihodnost ormoškega vinogradništva in vinarstva. Po očetu

je podedoval ljubezen do vina in leta 2009 postal lastnik vinskih podjetij Jeruzalem Ormož in Ljutomerčan, prav tako je prevzel vse vinograde, ki se vežejo na imenovane kleti.

Po vzponih in padcih ormoške kleti in krizah v svetu vinogradništva in vinarstva v Sloveniji in na Ormoškem je družina Puklavc klet ubranila pred nesrečnim koncem ter ohranila tradicijo in slo-

ves vinogradništva in vinarstva na Ormoškem. Z obdelovanjem 1100 ha površin, od tega 590 ha lastnih, je podjetje poskrbelo, da se ohranja kulturna krajina, ki nam daje prepoznavnost po svetu, krajina, ki skozi zgodovino zaznamuje in oblikuje način življenja tukajšnjih ljudi. Prav tako je to podjetje, ki je številnim prebivalcem omogočilo zaposlitev in možnost odkupa grozdja od lokalnih vinogradnikov, kar je pomembno vplivalo na gospodarstvo v občini Ormož.

Po prevzemu kleti je vanjo bilo vloženo veliko, saj se je popolnoma tehnološko renovirala z najsodobnejšo opremo in velja za tehnološko najbolj dovršeno klet. Sloves ormoških vin je popeljal na vrh lestvice v svetovnem merilu, kar dokazujejo uspehi na najprestižnejših svetovnih ocenjevanjih in večkratni naziv vinar leta na ocenjevanjih vin v Gornji Radgoni, kar močno vpliva na razvoj turizma v Destinaciji Jeruzalem Slovenija.

Vladimir Puklavc je s svojim inovativnim vodstvom pustil velik pečat pri razvoju naše regije v eno najboljših regij na svetu. Bil je velik gospodarstvenik, ki ni pozabil na domači kraj.

Hvala za vse storjeno.

*Župan Danijel Vrbnjak
z občinsko upravo*

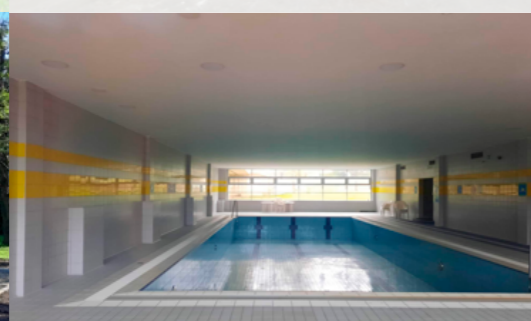
Ureditev parka pri avtobusni postaji.

Energetska sanacija stavbe Občine Ormož z UE Ormož.

Postavitev fitnesa v grajskem parku.

Sanacija pokritega bazena v Gimnaziji Ormož.

Otvoritve dokončanih investicij v letu 2022

Besedilo: **Občinska uprava**
Foto: **Občinska uprava**

Otvoritev EPC Ormož je potekala v četrtek, 27. 10. 2022, s katero smo proslavili zaključek pomembne investicije v gospodarstvo občine Ormož. Prereza slavnostnega traku so bili deležni s strani MGRT skrbnik regije Borut Megla, župan Občine Ormož Danijel Vrbnjak in s strani izvajalca direktor operative podjetja KIT-AK d. o. o. Po prerezu je sledila simbolična zasaditev lip. Program so popestrili Kogovski dečki. Gradbena dela je izvedlo podjetje KIT-AK gradnje d. o. o. iz Rogaške Slatine. Komunalno se je opremilo 12,5 ha površin. Vrednost celotne investicije ureditve EPC znaša slabih 2.450.000 EUR. Del sredstev v višini 1.975.678,72 EUR je bilo sofinanciranih s strani Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo (MGRT).

Otvoritev projekta **Rekonstrukcija in nadgradnja čistilne naprave v Ormožu 8000 PE** je potekala v sredo, 19. 10. 2022. Otvoritve so se udeležili predstavniki z Ministrstva za okolje in prostor Marko Maver in Janko Veber iz Sektorja za kohezijo, predstavniki Občine Ormož, predstavniki izvajalca projekta KP Ormož. Predstavljen je bil potek delovanja in učinkovitosti čistilne naprave v praksi. Cilj projekta na že obstoječi čistilni naprave je ureditev čiščenja komunalnih odpadnih vod v aglomeracijah: 197 Ormož-Hardek, 186 Lenta in 222 Ormož-Dolga Lesa. Skupna vrednost projekta znaša 3.326.360 eur in je sofinancirana s strani Evropske unije iz kohezijskega sklada in Republike Slovenije.

Otvoritev prenovljenega **Doma kulture Ormož in parka pri avtobusni postaji** je potekala v četrtek, 13. 10. 2022. S prerezom slavnostnega traku v parku se je še uradno zaključila investicija obnove parka pri avtobusni postaji. Prerez traku so opravili župan Občine Ormož Danijel Vrbnjak, predsednik KS Ormož Vlado Hebar in direktorica občinske uprave Milena Debeljak. Sledil je kulturni program, ki ga je popestril Duo De Liri. V okviru projekta Celovita energetska prenova objektov v lasti Občine Ormož se je celovito saniral Dom kulture Ormož. Višina same investicije je znašala 489.578 euro, od tega je 165.000 eurov sofinancirano iz EKO sklada.

dil še slavnostni prerez traku pred vhodom Doma kulture Ormož. Prerez so opravili prav tako župan Občine Ormož Danijel Vrbnjak, predsednik KS Ormož Vlado Hebar in direktorica občinske uprave Milena Debeljak. Sledil je kulturni program, ki ga je popestril Duo De Liri. V okviru projekta Celovita energetska prenova objektov v lasti Občine Ormož se je celovito saniral Dom kulture Ormož. Višina same investicije je znašala 489.578 euro, od tega je 165.000 eurov sofinancirano iz EKO sklada.

V Ormožu imamo najbolj urejeno javno stranišče

Društvo za kronično vnetno črevesno bolezen je tudi letos izvedlo akcijo ocenjevanja urejenosti javnih stranišč v Sloveniji. Rezultate akcije je društvo razglasilo 18. novembra 2022, ob 17. uri na sklepni prireditvi akcije v Dominikanskem samostanu na Ptujju. Razglasili so rezultate v kategoriji mestnih občin, ostalih občin in bencinskih servisov. Komisija Društva za KVČB je v poletnih mesecih ocenjevala dostopnost, označenost dostopa, urejenost, število sanitarij, sanitarije za invalide, opremo in higienski material.

Občina Ormož je v kategoriji ostalih občin zasedla 1. mesto z doseženimi 4,901 točkami, od možnih 5 točk. V kategoriji ostale občine med 88 občinami je 1. mesto zasedla občina Ormož za najbolj urejeno javno stranišče, ki se nahaja na avtobusni postaji v Ormožu.

Podelitve se je udeležila direktorica občinske uprave Občine Ormož, Milena Debeljak.

Carthago Kids-Line mini avtodom v mestnem parku

Podjetje Carthago je v ponedeljek, 16. 11. 2022, polepšalo dan otrokom iz Vrtca Ormož. V podjetju so namreč izdelali mini avtodom Carthago Kids-Line, ga parkirali v mestnem parku v Ormožu in ga podarili najmlajšim občanom občine Ormož.

Župan Občine Ormož in direktorica občinske uprave Milena Debeljak sta se iskreno zahvalila za zelo lepo gesto in novo pridobitev za naše najmlajše nadobudneže. Z izročitvijo ključa s strani direktorice podjetja Carthago, Sandre Županec, so se otroci uradno podali na pot domišljije in ustvarjalnosti.

Kog: 3. najlepše vaško jedro v Sloveniji

Natečaj Moja dežela – lepa in gostoljubna 2022 je pripravila Turistična zveza Slovenije in je letos potekalo pod sloganom kjer je zdravje doma. Na natečaj je bila podana prijava za vaško jedro na Kogu. Komisija je v poletnih mesecih ocenjevala po strogih kriterijih, rezultati so pa bili znani na podelitvi priznanj, ki je potekala na Dnevh slovenskega turizma v Laškem. Kog je v kategoriji vaških jeter dosegel 3. mesto in se tako ponaša s ponosnim nazivom 3. najlepše vaško jedro v Sloveniji.

Podelitve priznanj so se udeležili župan Občine Ormož Danijel Vrbnjak, predsednik Krajevne skupnosti Kog Slavko Bedekovič

in predsednik TKD Kog Drago Lukman. Priznanja sta podelila

gostitelj in predsednik Turistične zveze Slovenije Pavle Hevka ter minister za gospodarski razvoj in tehnologijo Matjaž Han.

Skupaj se imamo dobro

V Vrtcu Miklavž in Kog

Besedilo: **Janja Škrlec**

Foto: **Arhiv vrtca**

V vrtcu se imamo vedno dobro, a v začetku oktobra, ob Teden otroka, smo poskrbeli, da je bil teden še posebej razgiban, razigran in z obilo novega obdan. V ponedeljek smo na široko odprli vrata igralnic, se igrali s mlajšimi in starejšimi prijatelji iz vrtca, plesali in uživali na toplem jesenskem soncu.

Naslednji dan smo v goste povabili ga. Petro Pleh in njeno terapevtsko psičko Lino pasme Aljaški malamut. Psička je privabila nasmeh na obraz slehernemu otroku, navdušeni smo bili nad njeno umirjenostjo, potrpežljivostjo, saj nam je dovolila, da smo jo hranili in sprehajali po igrišču.

V sredo smo se oba vrtca združili pri Miklavžu in ugotovili, da več, kot nas je, bolj se imamo dobro. Obiskala sta nas policista PP Ormož in KUŽA PAZI. Ponovili smo pravila obnašanja v prometu, likovno ustvarjali ter skupaj zaplesali na pesem Semafor.

V četrtek so nas iz »goreče kuhinje« rešili gasilci PGD Miklavž pri Ormožu. Prikazali smo, kako poteka evakuacija ob požaru, splezali na gasilsko vozilo, preizkusili gasilska oblačila in opremo, škropili z vodo in se seznanili tudi z osnovami prve pomoči.

Na zadnji petkov dan sta nas pa obiskali knjižničarki Špela in Simona iz Knjižnice Franca Ksavra Meška Ormož. Pripravili sta nam čudoviti predstavo Mavrični krtek.

Tako smo zaključili naš Teden otroka, hvaležni vsem, ki so nas obiskali v vrtcu, nam pokazali kaj novega, nam popestrili teden in z nami stkali nepozabne spomine.

Teden otroka v Vrtcu Ivanjkovci

Besedilo: **Mihela Vočanec**

Foto: **Karmen Žula**

Jesen se je že skoraj poslovila, še vedno nas pa spremljajo dobri občutki ob spominih na pester Teden otroka, ki smo ga skupaj preživeli v našem vrtcu. Vseskozi nas je vodilo geslo »Skupaj se imamo dobro«, saj smo se preko različnih dejavnosti še bolj spoznali, se povežali, poglobili prijateljske vezi in se preprosto veselili, da smo skupaj.

Že prvi dan smo se zbrali v skupnem prostoru, kjer smo veselo zaplesali in spoznali, kaj se bo v našem vrtcu dogajalo čez teden. Pomešani med skupinami so otroci nato risali na temo prijateljstva. Zanimive plakate, ki so nastali, smo skozi teden dopolnjevali s fotografijami dnevnega dogajanja v vrtcu.

Ena od dejavnosti je bil tudi lov za skritim zakladom. Otroke je po posameznih igralnicah presenetilo skrivno sporočilo, ki je vsebovalo zemljevid za iskanje zaklada. Prav vsi zemljevidi pa so vodili k skupnemu cilju – zakladu, ki se je skrival v telovadnici. Navdušeni nad tem, da so tam našli tudi druge prijatelje in nato še čisto pravo skrinjo, so otroci komaj čakali, da jo odpremo. »Le kaj se skriva v njej?« so v en glas spraševali. Bila je polna skrinja bonbonov! Ampak ne navadnih. Vsak bonbon je imel zapisan tudi ime otroka, katerega je vsak otrok moral poiskati in mu ga izročiti. Tako so si otroci medsebojno podarili bonbone prijateljstva in se ob tem še bolj povežali. Z iskanjem zakladov smo še kar nadaljevali. En dan po skupnem ogledu ljubke risanke Trnovo robidovje – Jesenska zgodba smo se odpravili v gozd, poiskati gozdne zaklade. Opremljeni s košaricami smo veselo zakorakali v bližnji gozd in nabrali kostanje, čudovito obarvane jesenske liste, žir, želod ... in vse, kar je otrokom

vzbudilo zanimanje in jim je predstavljalo gozdni zaklad. Tako smo se pripravljali tudi na kosanjev piknik s starši, kjer se nas je zbrala večina družin otrok našega vrtca. Po uvodu z lutkami in pravljico Mojca Pokrajculja smo se v dveh skupinah in po dveh različnih poteh odpravili na krajši orientacijski pohod s skupnim ciljem – poiskati pobeglega zajčka iz pravljice. Prav vsi smo se zabavali ob iskanju namigov, ugankah, gibalnih in miselnih nalogah in napetem iskanju lutke zajčka, skrite v gozdu. Zabava se je nadaljevala ob pečenem kosanju in druženju pred vrtcem.

Skozi teden so nas povezovala še druge skupne aktivnosti: obisk gasilcev, ustvarjanje tetke Jeseni, zabava z žogami, vsem pa je bilo skupno to, da smo otroke zanje motivirali s pravljicami. S tem smo nekako vstopili v leto, ko bomo še bolj kot sicer poudarjali pomen skupnega branja in razvijanja bralne pismenosti.

Vrtec Podgorci - Dobrodelnost se začne že v vrtcu

Besedilo: **Martina Šoštarčič, dipl. vzg. predšolskih otrok**

Foto: **Martina Šoštarčič, dipl. vzg. predšolskih otrok**

Božiček za en dan je dobrodelna praznična akcija, ki se je rodila leta 2012. Projekt izhaja iz južnoafriškega projekta Santa Shoebox, v katerem sodeluje že več kot 900 organizacij, zamislila si ga je pa Savina Goličnik in temelji na mešanici humanitarnosti, ustvarjalnosti in osebnega pristopa. Obdaruje se ne povsem anonimni otrok, ampak poznamo njegovo ime, starost in regijo, od koder prihaja.

Spletna stran projekta www.bozicekzaendan.si.

Pri projektu gre za to, da otroci in odrasli za en dan postanemo Božički in pripravimo paket za otroka iz socialno ogroženih družin. Paket se nato odda na zbirno mesto (Mladinski center Ormož), od koder potuje naprej. Seznam otrok se najde na spletni strani Božiček za en dan, prispevajo ga pa centri za socialno delo in ostale institucije.

Že na začetku šolskega leta se je skupina otrok Mehurčki iz Vrtca Podgorci v sodelovanju s starši odločila, da pristopimo k projektu oz. dobrodelni praznični akciji Božiček za en dan.

V mesecu novembru smo pričeli aktivno z dejavnostmi, povezanimi s temo dobrodelnosti, in si ob tem še ogledali kratki poučni animirani film Kaj je denar? ter risanko Frančkovo božično darilo. V ta namen smo si v skupini zadali tudi domačo nalogo, da se kakšen dan odpovemo kateri sladkariji in prispevamo tisti denar v naš hranilnik v igralnici. Naš hranilnik Pujsi se je iz dneva dan bolj redil in nabralo se je dovolj denarja za nakup božičnega darila. Fant, star 4 leta, ga bo zagotovo vesel.

Za uspešen zaključek akcije se zahvaljujemo predvsem staršem in trgovini Amalja d. o. o., ki je prav tako prispevala kanček dobrodelnosti. Hvala.

Svetovni dan cerebralne paralize in mednarodni dan bele palice

Besedilo: **Eva Lorenčič in Lara Kosi**

Foto: **vzgojiteljice**

V VIZ Vrtcu Ormož od 1. 1. 2020 deluje prilagojeni program za predšolske otroke. Vanj so vključeni otroci s posebnimi potrebami, ki zaradi več motenj programa za predšolske otroke s prilagojenim izvajanjem in dodatno strokovno pomočjo ne zmorejo ali v prilagojenem programu lažje razvijajo svoja močna področja in sposobnosti. Otroci, vključeni v prilagojeni program, se redno vključujejo v dejavnosti, ki potekajo na ravni vrtca, da bi pa otroci, vključeni v redni program predšolske vzgoje, lažje razumeli njihove posebne potrebe, na ravni vrtca obeležujemo različne dni, povezane s posebnimi potrebami otrok.

6. oktobra smo obeležili svetovni dan cerebralne paralize (CP). Gre za družbeno gibanje, katerega cilj je spregovoriti o CP in izživih, ki jih le-ta prinese v vsakdanje življenje. Glavni namen tega dne je sprejemanje raznolikosti in ustvarjanje dostopnejše prihodnosti za vse. S pojmom CP so se otroci v vrtcu seznanili preko slikanic in fotografij. Spoznavali so, kaj to pomeni in kaj lahko sami naredijo, da otrokom in odraslim s CP olajšajo izvajanje (nam samoumevnih) pravih gibalnih vzorcev. Po skupinah so se seznanili z različnimi senzornimi dražljaji: igrali so se s senzornimi škatlami, premagovali različne ovire, preizkušali pripomočke, ki jih za lažje izvajanje pravih gibalnih vzorcev uporabljajo otroci s CP, preizkušali in zaznavali so čutno pot v atriju vrtca ipd.

Spoznali so, da otroci s CP občasno potrebujejo našo pomoč pri doseganju nekaterih ciljev.

15. oktobra smo obeležili mednarodni dan bele palice. Bela palica je pripomoček, ki simbolizira osebno neodvisnost slepe ali slabovidne osebe in je hkrati opozorilo drugim, da njen uporabnik ne vidi. Služi kot pripomoček za orientacijo, saj slepa ali slabovidna oseba v širini svojega telesa z njo tipa in raziskuje teren pred seboj ter na tak način zaznava in išče ovire na poti. Da bi razumeli, zakaj slepe ali slabovidne osebe potrebujejo belo palico, so otroci po skupinah izvajali različne dejavnosti: tipali so različne predmete, materiale, podajali so si zvonec žogo, tipali in prepoznavali so predmete, skrite v vrečki, bosili so se sprehajali po različnih materialih, iskali so zvočne predmete, skrite v igralnici, z zaprtimi ali zavezanimi očmi so opravljali različna, vsakdanja opravila (obuvali, sezivali so si nogavice, nalivali vodo v kozarec), spoznali so belo palico ter se z njo skušali orientirati v prostoru. Dejavnosti so bile otrokom všeč, ugotavljali so pa, da ni preprosto, če ničesar ne vidijo.

Naša drevesa za obnovo pogorelega Krasa bodo rastla.

Besedilo: **V imenu učencev 9. razreda, Nada Pignar**

Foto: **Arhiv šole**

V okviru vzgojno-izobraževalnih in podnebnih ciljev, ki jih poskušamo v OŠ Ivanjkovci prenesti na naše učence, smo tokrat s 17 učenci 9. razreda sodelovali v akciji Obnova pogorelega Krasa. Učence sta spremljali razredničarka Marjetka Yacoub in Nada Pignar.

Poleti smo lahko spremljali nemoč gasilcev in drugih organizacij, ki so v zelo zahtevnih, nedostopnih predelih severne Primorske gasili požar, ki je za sabo pustil izjemno opustošenje že sicer ne prijazne pokrajine do dreves in drugih živih bitij. Takrat se nam še sanjalo ni, da bomo 25. novembra vihteli krampe in drugo primerno orodje in poskušali pomagati opustošeni pokrajini. Naša odločitev in akcija znotraj OŠ Ivanjkovci je stekla izjemno hitro, slab teden dni smo imeli, da smo idejo najprej prenesli na razrednike tretjega triletja, kasneje med učence, ki so bili zelo hitro motivirani, starše, ki so podprli našo odločitev. Župan Občine Ormož Danijel Vrtnjak je prav tako podprl našo odločitev ter poskrbel, da smo dobili sofinanciran avtobusni prevoz.

Šolski dan se je tokrat začel ob 5.30, vsi z delovnim orodjem, dodatnimi oblačili, malico, in krenili smo na pot v smeri za Novo Gorico. Naše zbirališče je bil Pomnik miru na Cerju. Brez veliko govorenja organizatorjev so nas usmerili strokovnjaki Zavoda za gozdove Slovenije, nam demonstrirali sajenje pripravljenih sadik, za katera so poskrbela številna podjetja v Sloveniji. Sadili smo lahko sadike črnega puhastega hrasta ali črniko. Z učenci smo izbrali črniko, ki se nam je zdela nekoliko manj krhka in da je s samim sajenjem ne bi poškodovali. Že prvi poskusi kopanja ustrezne jame so pokazali vso značilnost kamnite pokrajine, kamen, mali kamen, veliki, skala, pa spet kamen in izjemno malo prsti. Za nas Prleke je to bilo skoraj nemogoče, da tu kaj raste oz. bo raslo, ker je prsti v naših domačih krajih na pretek in niso pomembne manjše zaplate prsti, celo večje so zapuščene.

Tri urno sajenje je od nas zahtevalo veliko potrpežljivosti, primerne pristopa, vztrajnosti in sodelovanja. Že doma smo se dogovorili, da bomo seštevili posajene platoje sadik (en plato je imel 20 sadik), da bomo ob koncu sami zase ocenili našo saditev. Zadnji smo zapuščali sajenje in ugotovil, da smo posadili okrog 370 dreves črnike.

Ob koncu sajenja smo si lahko brezplačno ogledali notranjost izjemnega Pomnika miru med Krasom in Vipavsko dolino, ki je kamniti velikan, v katerem lahko obnovimo slovensko zgodovino, ki se jo učenci 9. razreda učijo ravno v tem razredu, in zelo slikovito razkriva prelomnice na poti do samostojne Slovenije. Ob koncu dneva so uživali v sproščenem druženju na avtobusu in ugotavljali, da smo veliko naredili, vendar je samo pogorišče tako obsežno, da se nam je zdelo kot kapljica v morje. Še se bomo vrtnili, prva priložnost je že 10. december, ko bo potekala ponovna akcija. Enkrat kasneje, morda čez 10 let, smo gojili misli, bomo pogledali, ali »naša« drevesa rastejo, zelo si to želimo. Saj smo ugotovili, da smo bolj kot kadarkoli spoznali, da če posadimo drevo lahko naredimo največ zase, Kras, Slovenijo, Zemljo ...

A so res minili komaj trije meseci tega šolskega leta?

Besedilo: **Renata Bezjak**

Foto: **Rok Novak**

Ko na Gimnaziji Ormož razmišljamo o tem, kaj vse smo že doživeli v tem šolskem letu, ne moremo verjeti, da smo v šolskih klopeh šele 3 mesece. No, v resnici nismo samo v šolskih klopeh. Poleg pouka našim dijakom omogočamo aktivnosti na številnih področjih.

Dijaki vseh prvih letnikov so bili v Vojskem na spoznavnih dnevih, dijaki 1. letnika gimnazije na dvodnevni ekskurziji v Benetkah, maturantje predmetov geografija in zgodovina so raziskovali Pohorje, dijaki zdravstvene nege in predšolske vzgoje so bili na izmenjavi v Izoli, dijaki predšolske vzgoje tudi na vzgojiteljadi v Mariboru, člani skupine EPAS so obiskali Evropski parlament v Strasbourgu, kjer so na poslanskim sedežih skupaj s 500 dijaki iz drugih držav sodelovali v razpravi o energetske krizi in v kvizu o Evropski uniji. V mesecu decembru se skupina dijakov prostovoljcev v sodelovanju z Ljudsko univerzo Ormož odpravlja na 10-dnevno bivanje na Poljsko, dijaki obeh 4. letnikov pa bodo obiskali predbožični Zagreb in Muzej krapinskih neandertalcev.

S polno paro delujejo tudi številni krožki na šoli, dijaki se udeležujejo mnogih tekmovanj in različnih delavnic, se odzivajo na natečaje in razpise, mladi raziskovalci so poiskali svoje mentorje in prijavi raziskovalne naloge. Ponovno so zelo aktivni in uspešni dijaki debaterji, ki so na zadnjem turnirju na II. gimnaziji v Mariboru dosegli odlično 3. mesto, Lina Šnajder je pa bila razglašena za 3. najboljšo govorko turnirja. Z veseljem zdaj pričakujemo debatni turnir na domači gimnaziji, ki ga bomo gostili 10. decembra. Kar se tiče tekmovanj, smo veseli zlasti uspeha dijakinje Saše Arnuš, ki je na državnem tekmovanju v znanju iz sladkorne bolezni dobila zlato priznanje. Ostala tekmovanja (geografija, Cankarjevo tekmovanje, Bober, razvedrilna matematika ...) so zaenkrat potekala predvsem na šolskih nivojih; verjamemo, da bomo poročali tudi o uspehih na državnem. Seveda ne moremo pozabiti na šport – naši mladi rokometiški so na področnem tekmovanju premagali favorizirano ekipo Gimnazije Ptuj. Veliko zagnanosti in ustvarjalnosti dijaki pokažejo tudi na različnih natečajih – na mednarodnem Mladinskem natečaju kratkih filmov »this human world« so dijaki 3. letnika gimnazije s svojim filmčkom dosegli 3. mesto, rezultate tekmovanja CLILig-Robotik, kjer smo združili znanje nemščine in robotike, pa še čakamo. Prav tako nestrpnost čakamo izid pesniške zbirke naše dijakinje Nine Marin.

Na mnogih delavnicah, ki jih izvajamo v sodelovanju z lokalnim okoljem in različnimi zunanji strokovnjaki, dijakom omogočamo spoznavanje področij, za katera verjamemo, da so pomembna za vseživljenjsko učenje – podjetnost, medosebni odnosi in osebna rast, tuji jeziki, informacijsko komunikacijska tehnologija, medijska pismenost, varovanje okolja ... Svoje ideje in predloge o tem, kje bi še želeli dobiti nova znanja in izkušnje, nam dijaki sporočajo tudi preko Dijaške skupnosti, ki letos aktivno sodeluje v sooblikovanju šolskega življenja.

Ponovno smo začeli tudi obiskovati osnovne šole in tržnice poklicev, kjer učencem predstavljamo vse tri izobraževalne programe, ki jih pri nas izvajamo – splošna gimnazija, predšolska vzgoja, zdravstvena nega (več informacij: <http://www.gimnazija-ormoz.si/vpis-v-go>). V mesecu januarju 2023 bomo vse, ki želijo doživeti utrip naše šole in pokukati v vsakdan naših dijakov, povabili na Dan odprtih vrat. Glavni dogodek z vsemi pomembnimi informacijami za bodoče dijake Gimnazije Ormož bosta pa seveda informativna dneva 17. in 18. februarja 2023.

Posebno povezanost smo uspeli vzpostaviti z Vrtcem Ormož, kjer naši dijaki predšolske vzgoje pridobivajo številne dragocene izkušnje. Letos so tako že opazovali matematične dejavnosti in jezikovno izražanje v vrtcu, bili z otroki na učnem sprehodu v ormoškem parku, z njimi obiskali ormoški muzej, jim pripravili kamišibaj urico. Posamezne dejavnosti smo za vrtčevske otroke pripravili tudi v prostorih naše šole, za otroke s posebnimi potrebami smo celo izdelovali didaktične igrače. V veselem decembru smo razširili sodelovanje s kulturnimi dejavnostmi, saj bomo sodelovali na Severolandiji in zaigrali nekaj dramsko-glasbenih predstav pred prazničnim časom (o Božičku in živalih). Letošnja novost sta tudi prvi Božični koncert za otroke in sodelovanje pri okrašanju vrtca.

S ponosom lahko zapišemo, da so naši dijaki izjemno aktivni in uspešni, zaposleni se pa trudimo, da ustvarjamo varno okolje in ustrezne pogoje za njihovo radovednost, vedoželjnost, osebno rast.

Obisk dijakov v Evropskem parlamentu v Strasbourgu

Aktivna in dobrodelna jesen ormoških osnovnošolcev

Besedilo: **Tina Zdravec**

Foto: **arhiv OŠ Ormož**

Prva tretjina šolskega leta 2022/23 je minila, kot bi trenil, učenci Osnovne šole Ormož so pa aktivno zagrizli vanj že prvi teden septembra, ko so se ob obujanju spominov na poletne počitnice in ponovnem privajanju na aktivnosti v šolskih klopeh že povezali na prav posebnem športnem dnevu. Ta je učence od 4. do 9. razreda povezal v športno-dobrodelnem duhu, saj so se z velikim zagonom pridružili športniku Bogomirju Dolencu, ki je med ostalimi slovenskimi mesti tudi v Ormož ponesel dobrodelne Anžetove triatlone. V ormoškem parku z okolico so naši učenci tako skupaj prekolesarili in pretekli neverjetnih 2896 km, če pa nam hladno jesensko jutro ne bi preprečilo plavanja, bi zagotovo nabrali še kakšen kilometer. Tako smo presrečni, da smo s tem pripomogli k zbiranju sredstev za otroke, obbolele za rakom.

Jesenski meseci so učencem ponujali veliko priložnosti za še aktivnejši in bolj diferenciran pouk na prostem, za zanimive dneve dejavnosti, šolski kros po mestnem parku in številne interesne dejavnosti, ki bogatijo razširjeni program (Rap). Učenci vsako leto nestrpnost pričakujejo začetek oktobra, ko jim Teden otroka® prinese več sproščenih trenutkov v šolskih klopeh. Letošnjemu je Zveza prijateljev mladine Slovenije dodelila temo »Skupaj se imamo dobro« in tako smo na OŠ Ormož svojim učencem v tem tednu pripravili nekoliko drugačen in še zanimivejši pouk, izvedli smo pa tudi dva dneva dejavnosti. Enega smo poimenovali Dusevno zdravje otrok in mladih, na drugega smo pa povabili še starše učencev in se skupaj družili ob jesensko obarvanih sproščenih aktivnostih, katerih rdeča nit je bila pozitivna disciplina. V tem tednu smo omogočili tudi aktivno medvrstniško povezovanje, ko so se spoznali in povezali devetošolci in prvošolci, slednje smo pa tudi slovesno sprejeli v šolsko skupnost učencev OŠ Ormož. Da je druženje vrstnikov nekaj prelepega, pa doživimo vselej, ko se učenci OŠ Ormož povežejo z vrstniki Osnovne šole Stanka Vraza, s katerimi nas povezuje projekt Z roko v roki, ki ga na naši šoli srčno koordinira učiteljica Irena Blagovič. Tako smo učence te šole povabili tudi na zaključno prireditev ob Tednu otroka®, na kateri nas je vse skupaj zabavala pevka Alya, nekaj devetošolcev je pa vrstnikom na OŠ Stanka Vraza vrnilo obisk, ko so v mesecu novembru imeli dan odprtih vrat.

Dobrodelnost nas vedno notranje bogati, zato smo se v mesecih oktobru in novembru na šoli z veseljem odzvali nagovoru učiteljice Alenke Šalamon, ki nas je navdušila za dobrodelno akcijo Društva Palčica Pomagalčica in dobrodelni škratki, ki ga vsi poznamo po uspešni akciji za pomoč dečku Krisu. Društvo je pripravilo projekt Otroci za otroke, v katerem sodeluje že preko sto vrtec, osnovnih ter srednjih šol. Tokrat se zbirajo »srebrni kovančki« za pomoč malemu Urbanu. Z velikim ponosom smo hvaležno našli 597,83 evrov, ki smo jih darovali prav vsi – učenci, starši in tudi delavci šole.

Na izviren in navdihujoč dobrodelni projekt vrstnikov z OŠ Beltinci nas je pa v mesecu novembru spomnila učiteljica Simona

Jurčec. Gre za projekt Zapestnice prijateljstva, ki traja vse do 1. aprila 2023 in vabi vse – mlade in njihove starše ter učitelje, da spletejo zapestnico prijateljstva in jo pošljejo na njihov naslov. Prelepo bi bilo, da nam skupaj uspe splesti 19.000 zapestnic, kolikor je vsako leto v Sloveniji rojenih otrok. Naj bo to simbol, da se ti rodijo v strpen in prijateljski svet, si želijo na OŠ Beltinci. Več o projektu najdete na spletni strani OŠ Beltinci (Zapestnice prijateljstva); če pa boste v prazničnih dneh tudi sami spletli kakšno, jo lahko pošljete na njihov naslov ali pa oddate na naši šoli, od koder bodo do 1. aprila romale tja.

Znanje, ki ga učenci pridobivajo vsak dan pri pouku, pa za mnoge nadobudneže ni dovolj, zato lahko svoje interese in radovednost potešijo na številnih natečajih in tekmovanjih, kjer so zelo uspešni. Tako se moramo pohvaliti z uspehom devetošolke Dunje Grabovac, ki je pod mentorstvom učiteljice Janje Rudolf že v minulem šolskem letu sodelovala na likovnem natečaju Potovanje in bivanje v veselju, posvečenemu 130. obletnici rojstva pionirja in vizionarja klasične astronavitike Hermana Noordunga. V začetku šolskega leta smo bili navdušeni in ponosni ob novici, da je Dunja izmed 1084 sodelujočih dosegla odlično 5. mesto in bila objavljena na svečano podelitev v Ljubljano, kjer je ob priznanju prejela tudi knjižno nagrado.

Da so na kemijskem področju naši učenci vedno znova izjemno uspešni, smo že poročali. Tokrat so devetošolci, že izurjeni kemiki, **Jaka Vaupotič**, **Tim Šoštarič** in **Lan Žalar**, pod mentorstvom učiteljice Andreje Kolar in dr. Nataše Rizman Herga na državnem tekmovanju v kemijskih poskusih dosegli srebrno priznanje, učiteljica Nataša je pa prejela posebno priznanje za večletno sodelovanje na tekmovanju in motiviranje učencev na področju naravoslovja.

Podjetništvo na OŠ Ormož vsako leto navdušuje več učencev. V okviru tega šola sodeluje tudi z zunanjimi sodelavci, kot so: Znanstveno-raziskovalno središče Bistra Ptuj, Mladinski center Ormož, Razvojno-raziskovalni center Ormož, CŠOD Štrk in lokalni podjetniki. Letošnje leto so zainteresirane učence od 6. do 9. razreda mentorice (dr. Nataša Rizman Herga, mag. Maja Korban Črnjavič in Janja Rudolf) že v prvih tednih septembra popeljale na dva podjetniška vikenda, kjer so mladi lahko ustvarjali svoje podjetniške ideje in jih na šolskem tekmovanju v »pitchingu« tudi predstavili šolski publiki, ocenjevala jih je pa strokovna komisija. Med 8 predstavljenimi ekipami so zmagali že izkušeni »podjetni« devetošolci **Jaka Vaupotič**, **Tim Šoštarič** in **Lan Žalar**, združeni v ekipo SmartBin, šolsko publiko so pa najbolj prepričale osmošolke **Nana Voršič**, **Olivija Vočanec**, **Maša Rajh**, **Eva Pižeta** in **Taja Arnuš** z idejo Segni v tünko. Ekipa SmartBin svojo podjetniško idejo (pod mentorstvom učiteljic mag. Maje Korban Črnjavič in Nine Rajh) že nadgrajuje v raziskovalno nalogo, z njo se bo pa na srečanju mladih raziskovalcev, ki ga organizira ZRC Bistra Ptuj, predstavila v mesecu marcu, tam jim bodo pa ponovno konkurirale osmošolke **Eva Pižeta**, **Maša Rajh** in **Nana Voršič**, ki pod mentorstvom učiteljic Urške Stanko in Stanke Hebar naprej

razvijajo in raziskujejo idejo z naslovom Segni v tünko. Šolski podjetniki zadnji teden v decembru načrtujejo še stojnico pred OŠ Ormož, kjer bodo z izdelki učencev polepšali praznične dni staršem in otrokom.

Marljivi učenci OŠ Ormož s svojimi aktivnostmi, z novimi idejami in dosežki navdušujejo vsak dan, zato vas vabimo, da njihove aktivnosti redno spremljate na naši spletni strani, na Facebooku in na kanalu YouTube, kjer si lahko ogledate redno mesečno oddajo Ormožanček TV.

Naj se sliši naš glas

Besedilo: **Saša Skok**

Foto: **Arhiv šole**

Osnovnošolci zelo radi povedo svoje mnenje in so seveda radi slišani. Tega se je verjetno zelo dobro zavedal tudi župan Danijel Vrbnjak, ki se je že leta 2019 odločil, da bo imela občina Ormož tudi otroški občinski svet.

Tako se je po dveh letih mirovanja otroški občinski svet ponovno sestel 12. oktobra 2022 v sejni dvorani ormoškega gradu. Vseh pet šol v naši občini (OŠ Ivanjkovci, OŠ Miklavž pri Ormožu, OŠ Ormož, OŠ Stanka Vraza Ormož, OŠ Velika Nedelja) je na svojih šolah izbralo štiri svetnike oziroma svetnice, ki so svojo šolo zastopali na otroškem občinskem svetu. Vsako leto je otroški župan oz. županja iz druge osnovne šole. Tako je bila letos za otroško županjo potrjena učenka 9. razreda OŠ Velika Nedelja, Klara Lia Žuran. Vlogo podžupanje je pa prevzela Žana Črček Žmauc, prav tako učenka 9. razreda OŠ Velika Nedelja.

Po uvodnem nagovoru je župan Danijel Vrbnjak predal vodenje seje otroški županji Klari Lii Žuran. Mlada županja otroškega občinskega sveta je najprej predstavila anketni vprašalnik, ki so ga izvedli na vseh petih šolah v občini. Nato je predala besedo svetnikom oz. svetnicam posameznih občinskih šol, da so predstavili

rezultate, ki jih je pokazala anketa na posamezni šoli. Anketo je skupno reševalo 343 osnovnošolcev. Osnovnošolci so ocenjevali skrb občine za objekte vzgoje in izobraževanja, skrb za športno in komunalno infrastrukturo, kakšne možnosti imajo mladi za življenje prostega časa v občini, ocenjevali so urejenost posameznih področij (zdravstvo, gasilsko službo, mladinske organizacije ...) in ali občina ponuja dovolj dejavnosti za sprostitev. V anketi so odgovarjali na vprašanje, kateri poklic bi si želeli opravljati in ali bi ga želeli opravljati v svoji občini.

Mladi občinski svetniki so imeli kar nekaj predlogov za izboljšanje, vendar so nazadnje sprejeli sklep, da so z življenjem v občini Ormož zadovoljni.

Ob koncu se je župan odgovarjal na zanimiva vprašanja mladih svetnikov in svetnic, dogovorili so se pa tudi, da se sestanejo še na eni seji v tem šolskem letu. Nato je mlade svetnike in svetnice skupaj z mentoricami in ravnateljico pričakala gospa Nevenka Korpič Lesjak in vse prisotne popeljala na ogled Ormoža, ki ga je podkrepila z zanimivimi informacijami iz življenja v Ormožu v preteklosti. Po ogledu je sledilo druženje v mladinskem centru Ormož. Na šolah mlade svetnice in svetniki že aktivno spremljajo dogajanje v naši občini, zbirajo predloge in ideje za razprave in komaj čakajo na spomladansko sejo otroškega občinskega sveta.

Kuhanje na OŠ Miklavž pri Ormožu

Besedilo: **Suzana Videmšek**, mentorica kuharskega krožka
Foto: **Arhiv šole**

Na naši šoli je kuharsko ustvarjanje zelo priljubljeno, za kuhinjskimi pulti naše gospodinjske učilnice ustvarjamo v sklopu gospodinjstva, izbirnih predmetov, dnevo dejavnosti in ostalih aktivnostih. Že vrsto let pa naši učenci sodelujejo tudi na kuharskem tekmovanju Zlata kuhalnica, ki ga organizira Turistična zveza Slovenije. Cilji tekmovanja so spodbujanje mladih za poklice v gostinskih in turističnih dejavnostih, ozaveščanje mladih o rednem in zdravem prehranjevanju, o sodobni pripravi hrane, predstavitvi mladim slovensko kulinariko ter razvijati ustvarjalnost in podjetnost učencev. Letos smo sodelovali že na 13. Zlati kuhalnici. Pripravljali smo raviole z nadevom iz mesa in užitnih divjih rastlin in zelišč z omako ter brezalkoholni hladni napitek na osnovi šipkovega čaja.

V četrtek, 29. septembra 2022, se je naša kuharska ekipa odpravila na regijsko tekmovanje v Radence. Ana Jurkovič, Živa Miklin, Sara Puklavac in Gal Germin so dan na Srednji šoli za gostinstvo in turizem Radence preživeli ustvarjalno in delavno. Dan je bil vrhunec naših večmesečnih priprav na kuharsko tekmovanje, v sklopu katerih smo rezali, mesili, pražili, kuhali, nabirali koprive,

sestavljali recepte in se urili v timskem delu. Ves trud je bil poplačan, saj smo zmagali in se uvrstili na državno tekmovanje.

Državno tekmovanje je potekalo v ponedeljek, 14. novembra 2022, v sklopu Gostinsko-turističnega zbora Slovenije, ki je potekal v Laškem. Naša ekipa se je pomerila z ostalimi ekipami, ki so se uvrstile na državno raven kuharskega tekmovanja. Tokrat nam na žalost ni uspelo prikuhati zmage, smo pa osvojili srebrno priznanje. Bogatejši za še eno izkušnjo smo se vrnili domov, kjer nestrpnost čakamo na naslednji kuharski izziv.

Ključ do modrosti

Besedilo: **Simona Sakelšek**
Foto: **Knjižnica Ormož**

Naj vas uvodoma navdušim s kratko zgodbo Ključ slovenske pisateljice Anje Štefan iz zbirke Štiri črne mravljice: od jutra do jutra, ki prinaša številne modrosti za vsakdan.

»Jutro se zbujajo počasi, malo po malo, potem pa kar naenkrat je. In z njim nov dan,« je ugotovila prva črna mravljica. Od nekdanj so jo zanimali začetki. Dober začetek je pol posla, pol poti. Nastavek za vse, kar sledi. »Želim si torej dober dan,« je rekla sama sebi, kajti vse okrog je še spalo. »Z nogami na tleh in z muzo nad oblaki. Naj grem z iskrivimi koraki, naj diham celih pljuč in naj za vse, kar pride, najdem pravi ključ.«

Zatorej, dragi bralci, tudi vi najdete pravi ključ v prihajajočem novem letu, kajti tudi v knjigah se skriva polno modrosti, ki čakajo, da jih odklenemo. Le če verjamemo, da bomo ključ našli, ga tudi

bomo. Mladi bralci, stari od 9 do 12 let, odklenite ključ nagradnega spletnega kviza, ki je posvečen 100. obletnici rojstva znamenite slovenske otroške pisateljice Ele Peroci (več v priloženem letaku). Mali in veliki prijatelji knjižnice veste, da so četrtkovi popoldnevi »zapolnjeni« s pravljicnimi druženji, ki jih tudi pridno obiskujete. Vse, ki bi se želeli pridružiti, pa vabimo vsak četrtek ob 17. uri na pravljicne ure.

Z mesecem novembrom se je pričela nova sezona bralnega projekta Pikina bralna značka, kjer lahko sodelujejo vsi člani knjižnice do vključno 6. razreda osnovne šole. Se sprašujete, kaj vse je potrebno narediti, da osvojite Pikin bralni gumbek ali celo zlati bralni gumbek? Za več informacij pohitite v knjižnico, kjer vas že pričakujejo Pikine bralne mapice, obiščite našo spletno stran oz. spremljajte nas na družbenih omrežjih.

Naj vas še naprej navdušujejo dobre zgodbe in knjige.

Planinski tabor Jezersko 2022

Besedilo: **Ciril Ambrož**
Foto: **Ciril Ambrož**

Leto za letom se uspešna zgodba ponavlja, čeprav je vedno znova drugačna, kot je drugačen čas, čar in mi, a skupni imenovalec je isti, planinski tabor, že 43. po vrsti, z mladim rodом in za mladi rod, čeprav tudi mi, ki smo že dolgo v tem, delamo zato, ker nam je lepo v gorskem svetu, in z mladim rodом planincev, ki se tako učijo, kar smo se mi od drugih.

Tokrat smo se po desetletju vrnili na Jezersko, toda malo nižje, v začetek vasi, na prostrani travnik pri kmetiji Olipje, pod Virnikov Grintovec. Znamenito Jezersko kuliso so nam bližnje rebri zakrivale.

Po dveh letih okrnjene svobode smo se poletju približevali bolj koražno, saj ni bilo na vidiku posebnih omejitev gibanja, zakrivanja in posta. Vse priprave na tabor so bila rutinirane, glede na število prijavljenih je bilo potrebno malo posodobiti opremo, narediti dolge spiske hrane za cel teden, za vsaj 60 oseb. Na srečo nam je kuharica potrdila, da bo tudi letos z nami. Helena, hvala ti.

Drugačen je bil tudi začetek tabora. Vsa leta smo šotore postavljali prvi dan, letos so se pa mladenke in mladci odločili, da jih bodo postavili že v nedeljo. V soboto smo v prikolico in avtomobile naložili vse, kar rabimo za cel teden, tako da se v trgovino gre le po sveže in najnujnejše. Rok za delo je bilo veliko, red pri zlaganju še večji, dobre volje v izobilju in čakanje na odhod vznemirljivo. Odhod avtobusa je bil ob sedmih, tovari že uro prej, da je delo že teklo, ko je avtobus pripeljal večino. Prvi obrok je bil pripravljen za lačne po dolgi poti. Šotori za spanje so stali v redu, v vrstah, na špago in barvno usklajeni, da je pogled ob vseh lepotah priklenilo tudi to, mi smo pa postavili le štabne šotore za kuhinjo in jedilnico, za priložnostno ustvarjanje, za streho v dežju, v hladnem in vetrovnem večeru za malo več toplote ali pa le za stik podobno mislečih glav, src in duš. Nebo je bilo s padavinami (pre)milostno, posebej glede na sušno leto.

Vedno, ko pridemo na taborno mesto, gledamo, kako hitro se nam začnejo zjutraj sušiti šotori, saj je to odločilno za sobotno pospravljanje. Tokrat je bila lega travnika ugodna. Odhod je vendar v soboto, mi smo pa komaj začeli. Napoved je dobra, načrti narejeni in za uresničitev ni ovir. Po prvem kosilu gremo na pot nad kamnolom lehnjaka, slabo uro hoda, da se testirajo čevlji in sklepi, od vožnje otrdeli, in da se izve nekaj novega o naravi in družbi. Zvečer peka klobas nad žerjavico, malo gretja ob ognju, prve pesmi, tu pa tam kakšen klop in potem počitek. Nekaj ur hoje na Virnikov Grintovec je zahtevnejše in je test vsega in vseh, predvsem vztrajnosti, vzdržljivosti ter potrpljenja, pojavi se kakšen žulj, žeja je času primerna in lakota

naporu. Prvo plačilo na vrhu je razgled, potem kaj sladkega in ves čas pogrnjena skala s hrano, ki smo jo odrasli prinesli za vse, da se nič ne zavrže, lahko pa malo ostane, če bi kdo med potjo oslabil od lakote. Spust je strm in dolg, posebej za kratkonoge, toda kosilo je vsem po godu in žoga potem večini. V sredo je spet krajša pot za ogrevanje pred četrtkovo glavno turo. Za večje in hitrejše je Storžič primerna izbira, za manjše, ožuljene in lenobnejše pa Češka koča, povsod pa dovolj vodnikov in odraslih za varno pot. Krasna cilja, vsak s svojo podobo, lepoto in razgledi. Za oba sta pa potrebni moč in vztrajnost. Povsod je bilo navdušenja veliko, majice so se hitro posušile, vode in hrane je bilo dovolj, posladkov tudi in odlično kosilo je kmalu povrnilo moči. V petek krajša tura do lokalnih znamenitosti, popoldne orientacijski tek, ki vsako leto požene mlade v tekmovalnost s karto, uro in z drugimi ekipami. Ponoči kratek dež, ki omoči šotore, mi še pred tem grla, ki so pela v večer za čast lepemu tednu, vmes pogovori, pogledi, kakšen dotik in iskre, vsaj iz žerjavice. Domotožja so mimo in veselje vrnitve se večja. Jutro je mirno, brez vetra, z močno roso na travi in z ogromnimi kapljami na šotorskih platnih, visoki vrhovi pa soncu dolgo ne postijo v dolino. Vztrajnost se izplača, opoldne je vse naloženo, pobrani so vsi papirčki, odpadki sortirani po pravilnikih, večina mladih pa na pohodu na Jezersko po daljši poti čez hrib. Avtobus je točen po času in lokaciji za odhod v prleško domovino. Veliko rok v Ormožu hitro prenese ves tovor v planinsko sobo, ki je sedaj na srečo v prvem nadstropju in je korakov nekaj manj.

Tudi letos je bil lep planinski teden Planinskega društva Maks Meško Ormož, tudi zato, ker je letos mladi rod planincev, ki stopajo na pot vodništva, z bistro glavo, delovnimi rokami, hitrimi nogami in veliko zagnanostjo vstopil v soorganizacijo planinskega tabora in vsem, ki smo že (pre)dolgo v tem, naredili veselje in up, da bo tudi proti 50. taboru pot minulega dela trdna.

Strokovna ekskurzija OÖZ Ormož v Banja Luko

Besedilo: **Damjan Štibler**
Foto: **Arhiv OÖZ**

V soboto, 10. septembra, smo se v zgodnjih jutranjih urah zbrali pred Obrtno zbornico Ormož, napolnili avtobus in se odpeljali proti Banja Luki, krasnem mestu, ki leži ob reki Vrbas. Že na prvem mejnem prehodu so podrobno pregledali, če so naši dokumenti vsi, kot je treba – no, vse je za nekaj dobro; smo vsaj vedeli, da jih imamo vsi zraven.

Po prihodu v Banja Luko smo se večinoma najprej odpravili na tržnico, ali kot jo domačini imenujejo »gradska pijaca«. Robe do vrha in še čez, ni-da-ni ... trenirke, majčke, tenisice, AllStarke, sončna očala, dežniki in še kaj ... No, dežnikov res nismo potrebovali, saj smo tudi vreme naročili čudovito za naš izlet. Po stopnicah mimo tržnice smo se podali mimo na »trg kod krivog sata«, replika ure, ki ne kaže točnega časa, ampak se je ustavila 27. oktobra 1969 točno ob 9.11, ko je Banja Luko prizadel močan potres.

Pot smo nadaljevali po Gosposki ulici, ki je ena najbolj znanih in gotovo najstarejših v Banja Luki. Najlepsi del predstavljajo edinstvene stare zgradbe, ki so nastale v času Avstro-Ogrske, in je glavna promena-ta tako za domačine kot turiste. Na koncu Gosposke se nahaja Palača republike, čudovita zgradba, ki jo krasi deset stebrov in pred vhodom dva bronasta kipa kmeta in kmetice. V neposredni bližini se nahaja tudi Banski dvor oziroma sedanja občinska stavba. Trg krasi ena najlepših pravoslavni cerkev Hram Hrista Spasitelja ali po naše Cerkev Kristusa Odrešenika, ki je bila med drugo svetovno vojno zelo uničena in je od leta 2010 popolnoma obnovljena. V njej se ob sobotah odvijajo poroke, katerih delček smo si lahko tudi sami pogledali.

Ker nam je v želodčkih že začelo pošteno kruliti, smo si privoščili čevape »Kod Muje«; ja, lačen si ful drugačen, in ker to nismo želeli biti, smo se pošteno najedli. Če čevapov niste poskusili, niste bili v Banja Luki!

Pot smo nadaljevali proti trdnjavi Kastel, ki se nahaja v središču mesta in neposredni bližini reke, z njenega obzidja je pa krasen razgled na Vrbas. Ni točnih podatkov o tem, kdaj je bila zgrajena, nekje v času rimskega cesarstva. Pred trdnjavo stoji Safikadin grob, ki priča o prepovedani banjaluški ljubezni, ki se je žal končala tragično. Na koncu smo si ogledali še notranjost mošeje Ferhadija, ki je bila leta 2016 popolnoma obnovljena.

Hvala Turistični agenciji ATP, hvala Patriciji in hvala šoferju Borutu, da nas je varno pripeljal tja in nazaj!

Polni lepih vtisov smo se pozno zvečer vrnili nazaj v Ormož, kjer smo družno sklenili, da drugo leto ponovimo!

Projekt StudioKroG – Študijski obisk Norveške

Besedilo: **Matjaž Kosi, RRC Ormož**
Foto: **Arhiv**

Razvojno raziskovalni center RRC Ormož je partner v projektu StudioKroG, ki ima pomembno vlogo pri reševanju izzivov pomanjkanja razumevanja krožne rabe virov, kjer bomo s celovitim pristopom ponovne uporabe in dizajnom zavrženih predmetov oz. odpadkov presegli obstoječo prakso na primeru rabljenih ladijskih kontejnerjev.

V sklopu projekta smo se tako vsi štirje partnerji iz Slovenije (ZRS Bistra Ptuj, RRC Ormož, OKP Rogaška Slatina in CPU) skupaj z nekaj zunanjimi strokovnjaki v mesecu septembru odpravili v mesto Sandefjord na Norveškem. Ogledali smo si mnoge dobre prakse rabe ladijskih kontejnerjev, obiskali več centrov za ponovno uporabo, se seznanili z norveškim načinom razmišljanja in spoprijemanja z odpadki, reciklažo in/ali ponovno uporabo materialov. Med drugim smo se popeljali z največjim hibridnim trajektom na svetu, ki nas je prepeljal na Švedsko in nazaj, obiskali smo tudi prestolnico Oslo, kjer smo bili gosti v največji trgovini s "second hand" blagom na Norveškem. Pod črto lahko ugotovimo, da je Norveška zelo napredna, kar se tiče ponovne uporabe oziroma porabe

odpadkov za nove proizvode. Prav tako je 70 % vseh kupljenih novih avtomobilov električnih, kar je pri nas zaenkrat nepredstavljivo.

Nad vsem vidnim smo navdušeni in polni elana, da čim več dobrih praks poskusimo prenesti tudi na področje našega delovanja. Projekt »Studio Krožnega gospodarstva« sofinancira Norveška s sredstvi Norveškega finančnega mehanizma v višini 776.975,00 EUR. Namen projekta je razvoj inovativne zelene rešitve s celovitim pristopom ponovne uporabe in eko-dizajnom odpadkov za zmanjšanje porabe deviških materialov in povečanje razumevanja krožnega gospodarstva.

Tudi Grossmannov festival fantastike in stripa Ormožu prinaša nove dimenzije

Besedilo: **Karolina Putarek**
Foto: **Karolina Putarek**

Zadnji vikend v oktobru je v Ormožu potekal tridnevni Grossmannov festival fantastike in stripa. Festival pripravlja ekipa organizatorjev Grossmannovega festivala v Ljutomeru in Gibanje GPS Ormož v sodelovanju z založbo Veseli četrtak, izrednim profesorjem književnosti Zagrebske fakultete Silvestrom Mileto, Alternativnim klubom Unterhund, JZ TKŠ in Občino Ormož.

To je bila šele druga izvedba festivala, saj je v prejšnjih dveh letih vmes posegla pandemija koronavirusa. Potekal je v prostorih ormoškega gradu, katerega skrivnostni zidovi so verjetno najboljša kulisa za festival te vrste. »Vsebinsko je bil festival v prvi vrsti posvečen »cyberpunku« - distopično futurističnemu podžanru znanstvene fantastike,« je pojasnil Nino Miličič, koordinator festivalskega dogajanja, in dodal, da festival in predvsem strokovna predavanja služijo promociji fantazijske književnosti, a tudi književnosti v obliki grafičnega romana, kjer se pač zgodba k bralcu prinaša preko oblike stripa.

Sodelovali so avtorji stripov Mikica Ivanović, Dušan Kastelic, Leo Pilipović in Iztok Sitar. Za poglobljena predavanja so pa v treh dneh poskrbeli Marko Fančovič, Zoran Roško, Vladislav Knežević, Ante Jerić, Riva Zmajoki, Simon Habjan in Borut Cerkovnik.

Festivalsko dogajanje se je začelo z odprtjem razstave stripov, ki mu je sledilo predavanje ob stoti obletnici rojstva velikega Charlesa M. Schultza - očeta Snoopyja. Pregled življenja, kariere in dela velikega ameriškega risarja, ustvarjalca tega planetarno popularnega psa, in človeka, ki je z risanjem stripov zaslužil milijardo dolarjev, je pripravil in izpeljal hrvaški avtor in novinar Marko Fančovič.

Festival spremlja tudi glasbeni program in vrhunec glasbenega programa je bil drugi večer v Unterhundu s koncertom legendarnega reškega elektro pop dueta Denis & Denis, ki ga sestavljata Marina Perazić in Davor Tolja.

Dogajanje v treh dneh so zaznamovale še okrogle mize, filmske projekcije (v ospredju je bil film Trk režiserja Davida Cronenberga iz leta 1996), otroške delavnice in kviz. Zadnji dan festivala so bile podeljene tudi nagrade hudi maček. Prejeli so jih Srb Miodrag Mikica Ivanović in Slovenec Dušan Kastelic, ki sta dobila častnega hudega mačka za izreden prispevek k stripovski umetnosti, ter Hrvat Aleksandar Žiljak, ki je bil nagradjen s častnim hudim mačkom za izreden prispevek k žanru znanstvene fantastike. Verjeti je, da bo Grossmannov festival fantastike in stripa v Ormožu postal vse odmevnejši. Že sprehod po bogati razstavi stripov v predsobi Grajskega kina, po grajskem hodniku v prvem nadstropju in v eni izmed grajskih soban, je bila poslastica za ljubitelje stripov.

Ormož – Potica je še vedno kraljica

Razstava za oči in usta

Besedilo: **Monika Horvat**Foto: **Hinka Hržič**

V prostorih nekdanje blagovnice Tima v centru mesta je v času martinovanja navduševala že tradicionalna razstava Društva kmečkih žena Ormož, kjer so kraljevale lepo zavite in z različnimi nadevi polnjene potice.

V ocenjevanje je letos prispelo 29 potic s pestrimi nadevi in različnih okusov. Največ je bilo tradicionalnih – orehovitih, našle so se pa tudi pehtranove, kokosove, čokoladne, makove, sadne, slivove in potratne. Pod drobnogled jih je vzela ocenjevalna komisija. Kot je povedala Hinka Hržič iz KGZ Ptuj, ki je skupaj s članicami društva ormoških kmečkih žena pripravil razstavo in ocenjevanje, je bila tudi tokrat kakovost prispelih potic visoka. Izmed 29 ocenjenih vzorcev jih je kar 21 prejelo zlato priznanje, šest srebrno in dve bronasti. »Ocenjeval se je zunanji videz, oblika, barva skorje in sredice, povezava skorje in sredice ter polnila, elastičnost sredice, najbolj pomemben je pa seveda okus. Potice so bile odlične. Kot smo opazili, so pa bile napake predvsem v premalo izrazitem okusu, premajhni količini nadeva ali slabi prepečenosti,« je dejala Hržičeva in dodala, da se peke kraljice slovenskih prazničnih jedi – potice – loteva tudi vse več mlajših gospodinj.

Poleg potic so poglede vabile vložnine ter cela vrsta drugih dobrot (od pogač, slanikov do različnega drobnega peciva), posebno mesto so pa zaradi bogate letine tokrat imeli orehi. Predstavljene so bile različne sorte orehov ter poleg potic še druge orehove jedi. Razstavo so obogatili tudi z Martinovim pogrinjkom, ročnimi

deli ter različno sezonsko zelenjavo in mlečnimi izdelki domačih kmetij (prleški sireki, siri, skuta, jogurti).

Sicer pa razstava ni bila le prava paša za oči, temveč tudi za usta. Poizkusiti je bilo namreč moč številne dobrote izpod rok pridnih članic, med drugim še tople postržjače in ocvirkovke.

S takšnimi razstavami po besedah predsednice ormoških kmečkih žena Martine Marinič Prejac želijo ohraniti bogato gastronomsko dediščino naših babic ter znanje prenašati na mlajše generacije. V veselje jim je, da so tudi letos sodelovali ormoški osnovnošolci, ki pa so tokrat – poleg vsakokratnega zanimivega glasbenega programa ob podelitvi priznanj – tudi pekli in ponujali palačinke z orehovim nadevom.

26. tekmovanje godb Slovenije

v zabavnem programu za pokal Vinka Štrucla

Besedilo: **Barbara Podgorelec**Foto: **Matej Maček**

Na Martinovo soboto, 12. novembra 2022, je v Ormožu v organizaciji Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti, Zveze slovenskih godb, Občine Ormož in Glasbene šole Ormož potekalo 26. tekmovanje godb Slovenije v zabavnem programu za pokal Vinka Štrucla, že drugo v tekočem letu.

Na tekmovanju, ki spodbuja kvaliteto izvajanja programov zabavne glasbe za pihalne orkestre/godbe, je tokrat nastopilo 5 slovenskih godb s preko 200 godbeniki. V okviru tekmovanja je bil izpeljan tudi skupni nastop sodelujočih godb na Kerenčičevem trgu, kjer je sočasno v mestu zadonelo večje število glasbenikov in naredilo vrhunsko predtekmovanje vzdušje.

Na prireditvenem prostoru za Grajsko pristavo, kjer je potekalo tekmovanje, so pa poslušalci ter tekmujoči godbeniki v dveh tekmovalnih

kategorijah, ki so zastavljene na podlagi števila nastopajočih, imeli napeto tekmovalno vzdušje. Strokovna žirija, ki sta jo sestavljala dirigenta Miran Šumečnik in Mitja Dragolič, je imela težko delo, saj godbe nista ocenjevala glede na težavnost izvajanja ter pestrost tekmovalnega programa, temveč sta morala v vsej vrhunski kvaliteti nagraditi najboljše izvedbe.

V skupnih nastopih so godbe zaigrale naslednje skupne koračnice: Vinko Štrucl – Vivat Holermuos, Emil Glavnik – Gremo na Štajersko ter koračnico Draga Lorbka – Slovenci. Vse koračnice je dirigiral Slavko Petek, idejni oče tekmovanja godb v Ormožu.

Tekmovanje je s svojim programom, kjer je zaželeno, da vsak pihalni orkester izvede čim več slovenskega programa in vsaj eno skladbo skladatelja Vinka Štrucla, skladatelja, ki se je rodil v bližini Ormoža in se vedno rad vračal v te kraje, odlično povrnilo kulturo v slovensko godbeništvu ter v Ormož.

Petim tekmujočim pihalnim orkestrom/godbam, Prosvetnemu društvu Središče ob Dravi, sekciji godba, Kulturnemu društvu Pihalni orkester Ljubljana Vič, Društvu Pihalni orkester Sveti Anton, Pihalnemu orkestru Glasbene šole Ormož in Mestnemu pihalnemu orkestru Radlje ob Dravi, je strokovna žirija podelila 2 zlati plaketi s pohvalo in 3 zlate plakete. Najbolje ocenjene godbe posameznih kategorij so poleg priznanja prejele tudi pokale absolutnega zmagovalca svojih kategorij – pokal Vinka Štrucla.

Točkovne ocene:

Kategorija do 34 članov

GODBA	% točk	PRIZNANJE
KD PIHALNI ORKESTER LJUBLJANA VIČ	84,0	zlata plaketa
PROSVETNO DRUŠTVO SREDIŠČE OB DRAVI, SEKCIJA GODBA	86,0	zlata plaketa
DRUŠTVO PIHALNI ORKESTER SV. ANTON	88,0	zlata plaketa
MESTNI PIHALNI ORKESTER RADLJE OB DRAVI	91,0	zlata plaketa s pohvalo

Kategorija nad 41 članov

GODBA	% točk	PRIZNANJE
PIHALNI ORKESTER GLASBENE ŠOLE ORMOŽ	91,5	zlata plaketa s pohvalo

Srečanje starejših krajanov

Besedilo: **Janko Meško**Foto: **Janko Meško**

KS Velika Nedelja je v petek, 28. oktobra, pripravila srečanje starejših krajanov. Ti so se v farni cerkvi najprej udeležili svete maše, nato je sledil program v Elizabetini hiši, ki so ga pripravili učenci OŠ Velika Nedelja in z njim razveselili vse prisotne. Na koncu prireditve jih je nagovoril še predsednik sveta KS Velika Nedelja Janko Meško. Med drugim je povedal, da je vesel ponovnega snidenja, saj zadnji dve leti zaradi znanih razlogov srečanje ni bilo organizirano.

Po uradnem delu je sledilo še skupno kosilo in prijetno druženje. Udeleženci so zadovoljni zapuščali srečanje in obljubili, da prihodnje leto spet pridejo.

V imenu sveta KS Velika Nedelja bi se še enkrat zahvalil vsem, ki so kakorkoli pomagali pri organizaciji in upam, da prihodnje leto ponovno priskočijo na pomoč.

Green Destinations Top 100 Stories 2022 Destinacija Jeruzalem Slovenija prejemnica priznanja

Besedilo: **Karolina Putarek**

Foto: **Karolina Putarek**

Na svetovni dan turizma, v okviru Global Green Destinations Days v Grčiji, je Destinacija Jeruzalem Slovenija prejela priznanje, da je med 100 najboljšimi zelenimi destinacijskimi zgodbami na svetu v letu 2022.

Priznanje je v imenu Destinacije Jeruzalem Slovenija v družbi direktorja Javnega zavoda za turizem, kulturo in šport Andreja Vršiča prevzel župan Občine Ormož Danijel Vrbnjak. »Predstavili smo odlično turistično zgodbo in priznanje je pomembna odskočna deska za razvoj turizma v prihodnje. Nagrado smo si prislužili z zagnanostjo in trudom vseh občanov, ki delajo v tu-

rizmu in ustvarjajo zgodbo naše destinacije. Upravičenost priznanja bomo v destinaciji morali vsako leto potrjevati, vsekakor pa pomeni odličen temelj, na katerem bomo gradili še naprej,« je ob prevzemu priznanja dejal župan.

Konferenca Global Green Destinations Days, ki je potekala med 26. in 29. septembrom v Atenah, povezuje strokovnjake za trajnostni razvoj, destinacijske menedžerje in turistične organizacije, z namenom predstavitve dobrih praks in izmenjavi izkušenj. S tem želi konferenca podpreti vzajemno učenje ter odkriti praktična orodja in rešitve za bolj trajnostni turizem. Udeleženci konference so letos spoznavali tudi primere dobrih praks iz Slovenije, saj program konference soustvarjajo, poleg udeležencev iz vsega sveta, tudi slovenski udeleženci.

Podnebna karavana študijskih krožkov tudi v Ormožu

Besedilo: **Karolina Putarek**

Foto: **Karolina Putarek**

Konec septembra se je v Ormožu ustavila karavana študijskih krožkov v Sloveniji. Karavano v Ormožu sta organizirala Andragoški center Slovenije in Ljudska univerza Ormož. Tokrat je bila posvečena podnebnim razmeram in se je imenovala Podnebna karavana študijskih krožkov. Mentorji študijskih krožkov so tako na srečanju izpostavili teme, povezane s trajnostjo, spoznavali Ormož, se družili in izmenjali različne izkušnje.

Pred uradno slovesnostjo, ki je popoldan potekala pred Grajsko pristavo, je za zbranimi mentorji in člani študijskih krožkov bilo že pestro dopoldne. Ogleдали so si, kako poteka umetno bogatenje podtalnice v občini Ormož, kako deluje namakalni sistem, obiskali Ormoške lagune, si ogledali Ormož in okolico, prisostvovali nastopu folklorne skupine iz Črnomlja ter prisluhnili strokovnemu predavanju na temo podnebja. Uradna slovesnost je tako bila povzetek dopoldanskih aktivnosti.

V Ormožu je potekala 16. karavana študijskih krožkov po Sloveniji. Zadnja je potekala v Idriji leta 2017, potem pa presahnila, tudi zaradi časa korone. Tako so jo znova obudili letos s sodelovanjem z Ljudsko univerzo Ormož.

V Ormožu so se srečali predstavniki 13 študijskih krožkov v Sloveniji. 10 je bilo takšnih, ki delujejo znotraj ljudskih univerz, po eden pa, ki deluje v okviru ene izmed knjižnic v Sloveniji, pa tudi etnološkega društva in znotraj Centra Korak. Večina se jih je po svoje predstavila tudi na stojnicah.

Zbrane na otvoritveni slovesnosti na grajskem dvorišču sta razen dr. Nevenke Bogataj, ki je vodja projekta Karavana študijskih krožkov, in direktorice LU Ormož Viki Ivanuša, nagovorili še Viktorija Dabič, snovalka bralnih in študijskih krožkov na Ptuj, ljubiteljica narave, pohodništva ter avtorica knjige Kako je nastala Potrčeva pot, in podžupanja Občine Ormož Irma Murad, ki je zbranim v imenu Občine Ormož izrekla dobrodošlico z namigom, da pa bodo izkušnje iz Ormoža zbranim morda spodbuda za nove teme v študijskih krožkih.

Za zaključek so obiskali še vinsko klet Puklavec Family Wines in ormoški park.

Ohranitveno kmetijstvo Slovensko združenje za ohranitveno kmetijstvo

Občine območja UE Ormož so sodelovanju s Kmetijsko gozdarskim zavodom Ptuj – izpostavo Ormož in SZOK, v petek, 2. 12. 2022, v Domu kulture Ormož za kmetovalce z območja občin Ormož, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž organizirale strokovno predavanje o **OHRANITVENEM KMETIJSKEM**. Žal je slabo vreme preprečilo še praktični prikaz na terenu, katerega zato načrtujemo spomladi na ormoškem območju z uporabo ohranitvene tehnike in mehanizacije.

Besedilo: **Jana Čavničar**

Foto: **Mario Lešnik in Medobčinska uprava občin Ormož, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž**

Rodovitnih tal je vse manj. Če ne bomo spremenili svojega ravnanja s tlemi, bi lahko v nekaj desetletjih izgubili večino rodovitne zemlje, kar bo neizogibno vodilo v svetovno pomanjkanje hrane, saj so od rodovitnih tal odvisni naša hrana, voda in zrak.

Tla si lahko predstavljamo kot srce kmetijskega gospodarstva, središče obtoka snovi in energije. So življenjski prostor množici živali, praživali, gliv, mikroorganizmov in omogočajo rast rastlinam, ki so hrana ljudem in živalim. Živa, zdrava tla predelajo rastlinske ostanke ter živinska gnojila in delujejo kot filter za čiščenje vode.

Agrotehnični ukrepi, s katerimi posegamo v tla, morajo zagotoviti rast kmetijskih rastlin, ne da bi pri tem poškodovali vitalnost, rodovitnost tal. **Ohranitvena obdelava (conservation tillage) skupaj z drugima dvema načeloma ohranitvenega kmetijstva zmanjšuje erozijo tal in ohranja organsko snov v tleh.** Z ohranitveno obdelavo tal pridobimo na takih tleh zadrževalno in samoočiščevalno sposobnost; omogočajo preživetje poljščin, ko je suša in ko je poplava; omogočajo povečanje populacije organizmov, ki zadržujejo razvoj škodljivih organizmov.

Za ohranitveno kmetijstvo so značilni trije principi.

1. PRINCIP: minimalni mehanski posegi v tla - ohranitvena obdelava ali direktna setev

Uspešna setev pri ohranitveni obdelavi je v veliki meri odvisna od ustreznosti sejalic. Za doseganje zelenega uspeha setve v tla, prekrita z rastlinskimi ostanki, potrebujemo sejalnice z dovolj velikim pritiskom na posameznem setvenem elementu.

Osnovna orodja za ohranitveno obdelavo tal so dletasti in/ali diskasti rahljalniki, ki tla le delno premešajo, z dodanimi elementi za poravnavo in zgostitev setvenega sloja. Osnovne tehnike ohranitvene obdelave so:

► Nič («no-till») ali minimalni poseg v tla: poseg v tla po celotni površini ne sme preseči 10 cm delovne globine.

Glavni omejitveni dejavnik je globina obdelave, ki ne sme presežati 10 cm. S tem ne motimo/ranimo več kot 1/3 volumna tal. Za ta namen so dovoljena vsa orodja, ki pa morajo odgovarjati osnovni zahtevi po minimalni površinski pokritosti tal.

► Poseg v globlje plasti tal, površinsko gledano, ne sme preseči 25 % celotne površine, en delovni element pa lahko poško-

duje največ 15 cm širok pas; vse to velja tudi za trajne nasade.

Pasovni posegi pod 10 cm globine (srednji in spodnji sloj) **brez mešanja slojev** – globina ni omejitveni dejavnik! Vse tehnologije, katerih orodja za pripravo tal upoštevajo to načelo, spadajo v ohranitveno kmetijstvo OK.

2. PRINCIP: stalna pokritost tal s poljščinami, podsevki, dosevki ali z rastlinskimi ostanki.

Pri ohranitvenem kmetovanju je zahtevana minimalna pokritost tal (vsaj 30 % površine), tudi neposredno po setvi. Vzdrževanje zaščitnega sloja vegetacije ali puščanje žetvenih ostankov na površini tal zatira rast plevela, zagotavlja zaščitni učinek proti ekstremnim temperaturam, zmanjša izhlapevanje, pomaga ohraniti vlago, preprečuje erozijo in zbijanje tal. Pri uvajanju ohranitvene obdelave ni dovolj samo uporabiti drugih orodij namesto pluga, temveč se mora spremeniti celoten sistem pridelave. Če zamenjamo zgolj orodje, ne pa celotnega sistema ... ustrezni kolobar, ustrezna pokrovnost, menedžment ravnanja z žetvenimi ostanki, nadzor plevelov ... potem bo uspeh slab.

3. PRINCIP: pester kolobar, s čim več rastlinskimi vrstami (najmanj 3 kulture).

Za ohranitveno kmetijstvo je bistvena diverzifikacija vrst prek raznolikih sekvenc posevkov in združenj, ki vključujejo vsaj tri botanično različne vrste rastlin.

Dobro zasnovano vrstenje poljščin v kolobarju:

- pospešuje dobro strukturo tal;
- spodbuja raznoliko paleto flore in favne tal, ki prispeva k kroženju hranil in izboljšanju prehrane rastlin
- ter pomaga preprečevati škodljivce in bolezni in trdovratne plevela.

Pravilen kolobar, ki vključuje tudi stročnice za manjšo odvisnost kmetov od industrijsko pridobivanega mineralnega dušika, je bistvenega pomena za ohranjanje in izboljšanje humusne bilance in rodovitnosti tal. Z izmeničnim menjavanjem poljščin s plitvim in globokim koreninskim sistemom je poraba hranil optimalna in nastane sinergija med različnimi vrstami posevkov. Prehod od konvencionalne obdelave k ohranitveni obdelavi tal predstavlja večletni proces, ki ga moramo prilagoditi usmeritvi kmetije, posameznemu tipu tal oziroma parceli in poljščini, ki na njej raste.

Kaj kaže uvedba ohranitvenega kmetijstva v praksi?

Koncepte ohranitvenega kmetijstva uvajamo že več kot v dve desetletji trajajoče poljske poskuse. Poskuse izvajamo na različnih lokacijah in mnogi rezultati kažejo, da se tla izrazito izboljšajo, da se izkoristki hranil izboljšajo, da imamo več in večjo pestrost

talnih organizmov, boljšo strukturno obstojnost tal, manj erozije prsti, manjše splakovanje hranil. Zaradi prej naštetega lahko sedaj kmetom dokaj suvereno svetujemo, da lahko gredo v tej smeri naprej in da je to prihodnost. Z ohranitvenim kmetijstvom poteka na površini, ki je nenehno pokrita z rastlinami, vezava sončne energije v tla. V poletnih mesecih lahko njiva, ki jo po žetvi žit posejemo z mešanico rastlin, veže sončno energijo, ki je ekvivalentna toni in pol nafte na hektar. Ta energija je v obliki odlične hrane za talne organizme, ki gradijo rodovitna tla.

Rastlinski ostanki na površini skupaj z vertikalno orientiranimi »bioporami« povečajo sposobnost infiltracije vode s površine, kar pomeni, da več padavinske vode ostane na polju, manj je pa odteče po površini. Pomembno je, da infiltrirana voda pronica v

globino počasneje skozi talni profil, saj je hidravlična prevodnost ohranitveno obdelanih tal manjša zaradi večje gostote tako obdelanih tal. Kljub temu da so tla gostejša, je pa njihova struktura obstojnejša. Predvsem v zgornjih 10 cm je več stabilnih makroagregatov (> 200 µm), kar izboljša zračnost tal. Rastlinski ostanki na površini tal zmanjšajo udarno silo nalivov, kar je izjemno pomembno za preprečevanje erozije in lateralnih izgub hranil in pesticidov. Obenem rastlinski ostanki na površini zmanjšajo evaporacijo s tal. Tla pod nastiljem so hladnejša, kar skupaj s povečano količino rastlinam dostopne vode lahko značilno vpliva na večjo biološko aktivnost v tleh čez poletje (= zmanjšan stres zaradi suše). Tudi cikel sušenje – ponovna navlažitev tal poteka bolj postopno, zato takšna tla manj razpokajo in manj izgubljajo vodo skozi razpoke iz globljih slojev.

Primeri tradicionalnega kmetovanja in problemi z erozijo (odnašanje rodovitne prsti in onesnaževanje drugih zemljišč, cest in vodotokov).

Odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih voda v porečju Drave - Rekonstrukcija in nadgradnja čistilne naprave Ormož, Občina Ormož, november 2022

"Naložba v vašo prihodnost". Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz kohezijskega sklada.

Besedilo: **Peter Kirič, Zavod za informiranje Ormož**
Foto: **Bojan Žalar, Foto Žalar s. p.**

Tiskovna konferenca, ki smo jo pripravili ob zaključku gradnje projekta rekonstrukcije in nadgradnje čistilne naprave Ormož, v sredo, 19. oktobra 2022, je bila druga in zato pomembna, saj smo želeli javnost in prisotne na do-

godku seznaniti z deli, ki so bila opravljena v času od začetka gradnje v februarju leta 2021, pomembnimi rešitvami, ki smo jim bili priča v času gradnje, in predstavljamo rekonstruirane in nadgrajene čistilne naprave Ormož, ki po vseh meritvenih parametrih dosegata potrebne rezultate in je namenjena večjemu številu uporabnikov, točneje 8.000 populacijskih enot. Na 2.

tiskovni konferenci, ki je bila sočasno tudi otvoritveno slovesnost, so bili predstavljeni cilji, ki jih novozgrajena čistilna naprava izpolnjuje. Skupna višina sredstev, namenjenih za izvedbo operacije, znaša 3.421.827,78 EUR skupaj z DDV.

Ogled rekonstruirane in nadgrajene čistilne naprave pred vstopom v objekt A.

Prispevek Evropske Unije znaša 2.183.801,40 EUR, prispevek Republike Slovenija 385.376,71 EUR, Občina Ormož je pa za rekonstrukcijo in nadgradnjo čistilne naprave namenila 852.649,67 EUR; neto znesek Občine Ormož tako znaša 245.275,46 EUR.

Princip delovanja čistilne naprave z vgrajeno tehnologijo MBBR, ki vsebuje PVA gel, je vgrajena v Ormožu, kjer se vse dogaja v enem bazenu, zato je bilo potrebnih manj gradbenih del, vlogo čiščenja odpadnih voda pa opravijo mikroorganizmi, ki jih potrebno nadzorovati in jih po potrebi dodajati. Za vgradnjo tehnične opreme je bilo zadolženo podjetje GH Holding d. o. o. iz Ljubljane.

Zbrani na otvoritveni slovesnosti pred objektom C.

Župan Občine Ormož, Danijel Vrbnjak, mag. posl. ved:

»Danes smo priča dogodku, ko je čistilna naprava zaključena. Priča smo vgrajeni sodobni tehnologiji samega čiščenja. Občina Ormož vsega ne bi zmogla sama, zato se zahvaljujem Ministrstvu za okolje in prostor za posluš in konstruktivno in operativno delo z vaše strani, zahvala sodelavcem občinske in medobčinske uprave in izvajalcem. Hvala tudi občankam in občanom, ki so v času izgradnje morali potrpeti, vendar investicija v vrednosti sko-

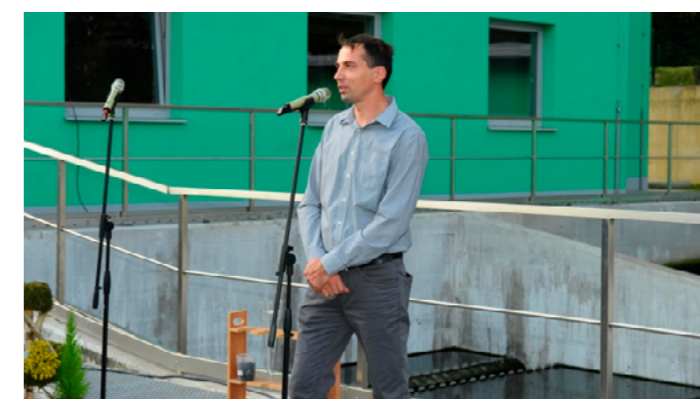
raj 3,5 milijona EUR omogoča kakovostno čiščenje z najsodobnejšo tehnologijo, zato se je splačalo, saj imamo centralno čistilno napravo, ki omogoča čiščenje odpadne vode za 8.000 populacijskih enot, čiščenje grezničnih gošč, ki jih bo mogoče pripeljati v čistilno napravo, nanjo pa se bo priključila tudi novozgrajena infrastruktura, saj se gradi podjetje Carthago, obrtno-poslovna cona se lepo polni in vse odpadne vode se bodo prečistile v tej čistilni napravi. Zato je končana investicija zelo pomembna. Hvala Komunalnemu podjetju Ormož, ki je bilo glavni izvajalec, vsem podizvajalcem, ki so sodelovali pri izgradnji, in delavcem, ki so delali na tem delovišču. Ne širi se nobena neprijetna vonjava, veseli nas tudi dejstvo, da je voda zelo prečiščena in ustreza vsem merilnim parametrom, ki so zahtevani.«

Slavnostni nagovor župana Občine Ormož, Danijela Vrbnjaka.

Mag. Roman Rozman, višji svetovalec za razvojne projekte, gospodarske javne službe, prostor in varstvo okolja, ki je bil tudi skrbnik pogodbe:

»16 mesecev smo vsak teden skupaj sedeli, bilo je naporno, saj je bil čas korone, ki nam je oteževal srečanja in podaljšal čas gradnje za okoli dva meseca. Tukaj prej ni stalo nič razen bazenov, ki smo jih morali rekonstruirati. Težav je bilo kar nekaj, bilo je potrebno rekonstruirati bazene, pri čemer sploh nismo vedeli, na kaj vse bomo naleteli, vendar smo vse uspešno rešili in težave odpravili in želim si, da bo ta naprava uspešno delovala vsaj naslednjih 30 let, kot je delovala prejšnja, stara. Zato gre zahvala vsem, od Ministrstva za okolje in prostor, do sodelavcev, ki so mi pomagali pri izvajanju projekta.«

Nagovor skrbnika pogodbe s strani naročnika Občine Ormož, mag. Romana Rozmana.

Glavni izvajalec je bilo na javnem razpisu izbrano podjetje, Komunalno podjetje Ormož, vodja gradbenih del na gradbišču je pa bila inženirka gradbeništva, Lidija Zorjan.

Direktorica Komunalnega podjetja Ormož d. o. o., Pavla Majcen, je tako opisala delovanje čistilne naprave:

»Čistilna naprave delujejo na principu: »Kar daš notri, dobiš ven!« V kolikor v čistilno napravo dovajamo neprimerne stvari za življenje živih bitij, ne moremo pričakovati zelenih rezultatov. Tega se moramo vsi zavedati. Da bo vsebina, ki se izliva v vodotoke, primerna, mora čistilna naprava kakovostno opraviti svoje delo. Stranski produkt čiščenja je blato, ki ga mora nekdo prevzeti in predstavlja velik strošek pri odlaganju.«

Nagovor direktorice TP Ormož d.o.o., Pavle Majcen

Marko Maver, član kabineta ministra na MOP

»Operativno delovanje lahko pripelje do dobrih rezultatov. Gre za primer dobrega sodelovanja in sledenja ciljev tako EU kot Republike Slovenije in občin, kar se tiče zmanjšanja emisij v vode, izboljšanja stanja okolja in biodiverzitete. Vedno moramo paziti, kaj gre v vode, to je pomembno tako za okolje, zdravje in naravo. Veseli me, da je bilo sodelovanje dobro, ormoški primer se lahko uporabi kot vzorčen tudi za druge podobne projekte in želim si, da bi čistilna naprava dosegala zelene rezultate naslednjih 30 let.«

Marko Maver, član kabineta ministra za okolje in prostor.

Predaja investicije svojemu namenu na simbolni način z jasno vidnim rezultatom očiščene odpadne vode, ki ustreza vsem zahtevanim kriterijem.

Za kulturno vključevanje brez meja in omejitev

Besedilo: **Marijana Korotaj, Knjižnica Franca Ksavra Meška Ormož**
Foto: **Arhiv Knjižnice Ormož**

Knjižnica Franca Ksavra Meška Ormož je ena izmed 32 knjižnic iz 14 držav, ki so bile uspešne s svojo prijavo na javni poziv programa Evropski izziv 2022, ki ga je drugo leto zapored razpisala Evropska kulturna fundacija oz. European Cultural Foundation (ECF) s partnersko organizacijo Demsoc. V letu 2022 izbrane projekte poleg kulturne fundacije podpirata in omogočata še italijanska Fondazione Cariplo in Scottish Library and Information Council iz Združenega kraljestva Velike Britanije.

Program The Europe Challenge nudi financiranje in podporo knjižnicam in njihovim skupnostim pri oblikovanju in zagotavljanju rešitev trenutnih evropskih izzivov. Evropa se danes sooča z mnogimi izzivi: z vojno v Ukrajini, s podnebno, energetske in kulturno krizo, polarizacijo, dezinformacijami ... V projektu Knjižnice Ormož in lokalne partnerske organizacije Ljudske univerze Ormož smo se osredotočili na soočanje s sodobnim izzivom begunstva in preseljevanja. Stiska beguncev zaradi vojn in konfliktov, ekonomskih migrantov ali

priseljencev zaradi kakršnegakoli razloga je velika. Zapustijo svoj dom, se podajo v neznano, tvegajo življenje in ko se znajdejo v novem okolju, četudi smo ljudje prijazni, so prišleki nam tujci in mi njim prav tako neznanci. V tem trenutku so v našem lokalnem okolju našle zatočišče ukrajinske matere z otroki in zelo pomembno je, da se čim prej vključijo v družbo ter skušajo zaživeti kar se da mirno, normalno in dostojanstveno življenje. Na tem področju želimo skupaj s partnersko organizacijo (Ljudsko univerzo Ormož) pomagati. Menimo, da je potrebno osveščati, dvigniti raven razumevanja migracij in sprejemanja priseljencev s strani lokalnega prebivalstva, omogočati inkluzijo, ki zmanjšuje neenakosti, ima pozitivne učinke na celotno prebivalstvo in spodbuja tako posameznike kot družbo k aktivnemu delovanju.

V duhu solidarnosti smo navezali stike z ukrajinskimi begunci, jim nudili pomoč pri integraciji, jih privabili na naše prireditve in vključili v izvajane aktivnosti. Tako so se nekateri udeleževali delavnic in predavanj študijskega krožka Modro o zelenem, si skupaj z nami ogledali Tropski vrt v Dobrovniku, udeležili koncerta etno glasbene skupine Getonka, vsako jutro se skupina ukrajinskih žensk udeležuje jutranje telovadbe Šole zdravja, ki poteka na vrtni terasi ormoške knjižnice in

še in še dejavnosti, ki omogočajo enakopravno vključevanje. Ljudska univerza Ormož jim omogoča brezplačne tečaje učenja slovenščine, oboji jim nudimo računalniško opremljene prostore, v katerih lahko opravljajo delo na daljavo, se družijo in izobražujejo. Do sedaj smo že izvedli dva ukrajinska večera in literarni večer s predstavitvijo avtobiografij ukrajinske športnice in humanitarke Svetlane Oletič, ki že 28 let živi in dela v Sloveniji, na katerih so spoznali značilnosti Slovenije, kulturo in navade našega lokalnega okolja, hkrati so pa z nami delili informacije o Ukrajini in lastni kulturni dediščini.

Tudi projekt bralne značke za odrasle smo posvetili temi selitev, na seznam uvrstili leposlovna dela avtorjev različnih nacionalnosti, strokovna dela, dela mladinskega leposlovja in tudi slikanice, ki so opremljene s kvalitetnimi ilustracijami. Tako spodbujamo bralce, da skozi branje spoznavajo migracije kot kompleksen globalen pojav, s katerim se srečujejo vse države po svetu, razvijajo sočutje in krepijo občutek družbene odgovornosti.

Sledile so ustvarjalne delavnice, ki spodbujajo vključenost v kulturno in družbeno življenje lokalne skupnosti, jim nudijo možnosti, da negujejo in razvijajo svoje talente, hobije, kulturne in izobraževalne potrebe. Načrtujemo še pravljичne urice za otroke in več delavnic za vse generacije, ki jih bodo vodile Ukrajinke in zanimivo pri vseh teh družbenih je, da komunikacija med obiskovalci steče, ne glede na ovire v jeziku.

V sklopu projekta bomo pripravili in izdali spletno informacijsko zloženko s potrebnimi informacijami o prijavnih in vpisnih postopkih, pomoči pri urejanju potrebnih administrativnih zadev, tečaju slovenskega jezika in ostalem, ki bodo olajšale prišlekom prve dni življenja v novem okolju. Projekt se bo zaključil s spletno predstavitvijo na dan Evrope, 9. maja 2023, kjer bomo knjižničarskim kolegom po vsej Evropi predstavili naš prototip naslavljanja izziva integracije priseljencev.

Zavedamo se, da so migracije stalnica v razvoju človeške družbe, ki naše skupnosti delajo večkulturne, in da proces vključevanja priseljencev in beguncev poteka najprej in predvsem na lokalni ravni. Ker si želimo živeti v vključujoči in tolerantni družbi, se po naših močeh trudimo vzpodbujati strpni dialog med različnimi akterji, priseljenčji, begunci in domačini ter si prizadevamo za njihovo enakopravno aktivno participacijo v različnih sferah družbenega življenja.

21. september – svetovni dan Alzheimerjeve bolezni

Besedilo: **Majda Keček**

Foto: **Arhiv**

Letošnje leto je za Spominčico Alzheimer Slovenija jubilejno leto, saj mineva 25 let od ustanovitve društva, 10 let, odkar je postala Spominčica članica Alzheimer Europa, 10 let od prvega sprehoda za spomin, 10 let od prvega Alzheimer Cafeja, 5 let od odprtja prve Demenci prijazne točke.

Njeno osnovno poslanstvo je ozaveščanje, izobraževanje in pomoč osebam z demenco in njihovim svojcem.

Demenca je postala bolezen sodobnega časa, ki ne prizadene samo bolnika, ampak zaradi osebnostnih in vedenjskih sprememb vpliva tudi na odnos bližnjih do njega. Bližnji so pri tem zelo izčrpani in zato bolniku ne morejo nuditi toliko pomoči, kolikor bi jo lahko, če bi bile okoliščine drugačne.

Na pobudo Svetovne Alzheimer organizacije od leta 2011 obeležujemo september kot mesec Alzheimerjeve bolezni, 21. september pa kot svetovni dan Alzheimerjeve bolezni.

V društvu Spominčica Ormož v tem mesecu že tradicionalno organiziramo različne dogodke, s katerimi želimo opozoriti javnost na naraščajoče število oseb z demenco in s tem povezanimi problemi. Letošnji slogan je bil »Skupaj lahko naredimo več.« Poudarek je bil na preventivi, saj z združenimi močmi lahko več prispevamo k ozaveščanju, zmanjševanju stigme, pravočasni diagnozi in postdiagnostični podpori bolnikom in njihovim svojcem. Pomembno je namreč, da dobijo osebe z demenco in njihovi svojci čim več informacij o bolezni in o tem, kako si organizirati življenje s to boleznijo, kajti osebe z demenco kmalu postanejo nesamostojne, odvisne od pomoči svojih najbližjih, za katere pa predstavlja oskrba veliko obremenitev in tudi nevarnost, da izgorijo.

Osrednji dogodek smo organizirali 21. septembra v Beli dvorani Grajske pristave. Predavateljica srečanja je bila dr. Zdenka Čebašek-Travnik, dr. med., spec. psihiatrije, tema srečanja je pa bila skrivnosti demence. Predavateljica je poudarila pomen družinskih skrivnosti, ki so kot oklep, ki družinam preprečujejo potreb-

ne spremembe. Skrivnost je namreč osrednja točka problema, o katerem je težko govoriti, pa naj bo to odvisnost, nasilje, duševna motnja ali demenca. Načeloma velja, da če problema ni, ni potrebno ukrepati. Skrivnostnost oteži ali prepreči pogovore v družini in iskanje ustrezne pomoči.

Srečanje nam je s petjem popestrila vokalna skupina Centra starejših občanov Ormož pod vodstvom gospoda Leona Laha. Organizirali smo tudi dve info točki, na katerih smo mimoidoče ozaveščali o demenci in delili zdravstveno-vzgojni material. 20. septembra smo v Pokrajinski in študijski knjižnici v Murski Soboti ob sodelovanju NIJZ Murska Sobota organizirali srečanje, na katerem smo tudi aktivno sodelovali, in sicer na temo branje za dušo in možgane. Na srečanju smo predstavili delovanje društva Spominčica Ormož in problem demence, knjižničarke so nam pa na zanimiv način predstavile soočanje z demenco skozi literaturo in vizualno umetnost – nabor izbranih literarnih del ter filmov na temo demence.

Pred nami je tudi pomemben izziv, in sicer predlog Strategije obvladovanja demence do leta 2030, ki smo jo že težko pričakovali. To je namreč že druga strategija. Prva je veljala od leta 2016 do leta 2020. Predlog vsebuje deset ključnih ciljev, na podlagi katerih bi zagotovili preventivne ukrepe, pospešili zgodnje odkrivanje bolezni, zagotovili ustrezno celostno postdiagnostično obravnavo obolelih, podporo svojcem in neformalnim skrbnikom, destigmatizaciji bolezni, razvijali do demence prijazno okolje in spodbujali raziskovalne dejavnosti.

Kot osnovna podpora storitev za osebe z demenco, ki živijo v domačem okolju, in njihovim družinam je pa opredeljena pomoč na domu. Pomemben korak naj bi naredili tudi na področju spoštovanja dostojanstva oseb z demenco, zmanjševanju stigme ter ozaveščanju širše skupnosti in strokovne javnosti pri vzpostavitvi do demence prijaznih skupnosti.

Upam in želim, da bomo tudi v naši lokalni skupnosti sprejeli ustrezne pravne podlage, na podlagi katerih bo tudi naša lokalna skupnost postala do starejših in oseb z demenco prijazna skupnost.

Center za krepitev zdravja Ormož

Besedilo: **Marjana Kelenc dipl. m. s.**

Foto: **Marjana Kelenc dipl. m. s.**

Smo majhni, a po srcu veliki Center za krepitev zdravja. Skozi vseh 20 let delovanja preventive lahko spišemo veliko zgodb o nas samih, predvsem pa o ljudeh, ki so prihajali k nam po nasvete z željo, da bi spremenili njihov svet na boljše. Veliko ljudem se je v teh letih življenje spremenilo na bolje in občutek, da smo kakorkoli pripomogli k temu, je nepopisen.

V vseh teh letih je bilo veliko zaposlenih v ZVC, ki so preventivno dejavnost izvajali s srčnostjo, in to so začutili ljudje v lokalnem okolju, kjer so nas vzeli za svoje. V lokalnem okolju skorajda več ni dogodka, kjer ne bi bil prisoten zdaj tim CKZ. Največji uspeh preventivne dejavnosti v našem zdravstvenem domu je bila vzpostavitev Integriranega Centra za krepitev zdravja in s tem pridobitev multidisciplinarnega tima. Z vzpostavitvijo le-tega je postala obravnava uporabnikov še boljša in kvalitetnejša. Prihodnosti se ne bojimo, smo na dobri poti. Želimo si, da je prihodnost preventivne dejavnosti svetla in lepa, v kar z vsem srcem verjamemo. In kdor verjame, je že na pol poti do uresničitve.

In kaj sploh počnemo v Centru za krepitev zdravja?

1) *Izvajamo zdravstveno vzgojne delavnice delavnic:*

- Zdravo živim;
- Zvišane maščobe v krvi;
- Zvišan krvni sladkor;
- Zvišan krvni tlak;
- Sladkorna bolezen tipa II;
- S sladkorno boleznijo skozi življenje;
- Svetovanje za opuščanje kajenja;
- Ali sem fit;
- Testiranje telesne pripravljenosti;
- Gibam se;
- Svetovanje za opuščanje tveganega ali škodljivega pitja alkohola;
- Tehnike sproščanja;
- Prepoznavanje in obvladovanje stresa;
- Podpora pri spoprijemanju s tesnobo;
- Podpora pri spoprijemanju z depresijo;
- Zdravo hujšanje;
- Zdravo jem;
- Družinska obravnava za zdrav življenjski slog.

2) *Promocija zdravja na delovnem mestu.*

3) *Aktivni smo v lokalni skupnosti (dogodki, prireditve ...).*

4) *Individualne pogovorne ure.*

5) *Vzgoja za zdravje otrok in mladostnikov.*

6) *Vzgoja za ustno zdravje.*

7) *Priprava na porod in starševstvo.*

8) *Varna vadba v nosečnosti.*

Tim CKZ Ormož:

- Tilen Bezjak, dipl. kineziolog;
- Amanda Djakovič, dipl. fizioterapevtka;
- Nataša Gabrovec, dipl. kineziologinja;
- Marjana Kelenc, dipl. m. s.;
- Blaža Krasnik, mag. psihologije;
- Valerija Rotar, dipl. dietetičarka;
- Špela Šerod, dipl. m. s.;

KONTAKT:

(02) 741 09 27 ali 041 943 000
ckz@zd-ormoz.si

Martinovanje 2022 v Ormožu

Besedilo: **Karolina Putarek**
Foto: **Karolina Putarek**

Z dvodnevne Martinovanja 2022 v Ormožu

Dvodnevno Martinovanje v Ormožu je eno večjih v Sloveniji. Letos je bilo osemindvajseto, odkar ga praznujemo v večjem obsegu in odkar je k organizaciji pristopila Občina Ormož, gotovo pa, da se Martinovo v Ormožu posebej obhaja že od nekoč, ko so jih pripravljala turistična ali kulturna društva. Kakorkoli, letošnje martinovanje je izstopalo tako po sončnem vremenu, odličnem obisku in po številu dogajanj; teh je namreč v dveh dneh bilo kar 38.

Začelo se je v petek, 11. novembra, zjutraj s tradicionalnim sejmom po ormoških ulicah, kmalu so pa stojnice zapolnili tudi domači ponudniki vseh sort. In mesto je kmalu zaživel, s tem, da si je že dopoldan bilo možno ogledati razstavo malih pasemskih živali, ki jo prireja **Društvo malih pasemskih živali Ormož** in je letos na ogled postavilo skupaj kar 720 primerkov golobov, kokoši in zajcev. Tudi skozi razstavo »pridnih rok« v nekdanji blagovnici Tima na Kerenčičevem trgu se je že bilo možno sprehoditi v petek dopoldne. Razstavo pripravlja Društvo kmečkih žena Ormož v sodelovanju s Kmetijsko svetovalno službo Ormož že od leta 1972. Kljub temu da so se v letih do danes v društvu menjale generacije, razstave še vedno skozi številne kulinarčne dobrote prinašajo duh domačnosti in predstavljajo del naše bogate kulinarčne dediščine.

Otvoritev Martinovanja 2022

Kljub temu da so se različna dogajanja v Ormožu in vse naokoli začela v petek zgodaj dopoldne, je uradna otvoritev martinovanja bila šele popoldne, ko so v Ormož prispeli tudi gostje iz pobratenih krajev na Hrvaškem, v Srbiji, na Poljskem in v Romuniji. Otvoritveni slovesnosti so se pridružili tudi: župan Občine Središče ob Dravi Jurij Borko in župan Občine Sveti Tomaž Mirko Cvetko, niso pa manjkali niti vinski kralj Jeruzalemsko-Ormoških gorc Tilen Sedlak in kogovski vinski kralj Jaka Lukman ter seveda Martin I. Ormoški. Zbrane v prireditvenem šotoru je najprej pozdravil župan Občine Ormož Danijel Vrbnjak, ki je

zraven dobrodošlice vsem zbranim še enkrat izrazil ponos na letošnjo uvrstitvijo Destinacije Jeruzalem Slovenija med 100 najbolj zelenih destinacij na svetu ter dodal: »Bodimo ponosni na vse, kar nas tod okrog obdaja, ter na vse nas, ki tukaj živimo. Danes, jutri in v nedeljo je čas, da skupaj nazdravimo in se poveseimo v družbi prijateljev od vseposod ...«

Potem je zbrane pozdravil še **Andrej Vršič, direktor JZ za turizem kulturo in šport**, ki je predstavil program martinovanja in povabil na večerne brezplačne koncerte znanih glasbenikov ter dodal, da letošnje Martinovanje v Ormožu ponuja kar 38 različnih dogajanj in gotovo se za vsakogar nekaj najde. V nadaljevanju so besedo dobili še **Martin I. Ormoški (Saško Štampar)** ter vinski kralj Jeruzalemsko-Ormoških gorc **Tilen Sedlak** in kogovski vinski kralj **Jaka Lukman**, ki so naznanili, da je Martinovanje 2022 odprto in da bo mošt vsak čas odlično mlado vino.

Višek otvoritvene slovesnosti je bila podelitev certifikatov Destinacije Jeruzalem Slovenija. Komisija, ki jo sestavljajo predstavniki ministrstev za gospodarstvo in kmetijstvo ter lastnica modela mreže kolektivnih blagovnih znamk, ki je tudi predsednica komisije, doc. dr. Tanja Lešnik Štuhec, je podelila 45 certifikatov BZ DJZ, kar štejejo za velik dosežek v vsestranski angažiranosti domačih ponudnikov in kvaliteti ponudbe.

Za konec je sledila še predaja ključa. Namreč župan Občine Ormož Danijel Vrbnjak v času martinovanja vodenje občine Ormož prepusti Martinu Ormoškemu, ki je glede na dober izid letošnjega martinovanja svojo nalogo dobro opravil, v tem času pa ključ tudi že vrnil ...

V kulturnem programu na otvoritvi so uvodoma in ob predaji ključa zaigrali člani **Trobilnega kvinteta KD Ormož** pod vodstvom Slavka Petka, v teku otvoritvene slovesnosti pa še kantavtor **Tadej Vesenj** s svojima uspešnicama »Tikvino olje« in »Kisla župa«. Za konec so nastopili še **Macleki KD Ormož** z obredom Krsta mošta.

Pestra Martinova sobota

V soboto zjutraj so najverjetneje prvi na prizorišču bili »specialisti« za peko vola. Ob prihodu prvih obiskovalcev je namreč vse naokrog že prijetno dišalo, za lačne so pa tudi že bile na voljo prve slastne porcije in kar je bilo še najbolj zanimivo, se ga je jedlo cel dan, kar pomeni, da je za gurmane bilo dobro poskrbljeno. A tudi za vse ostale, ki so v teku dneva želeli zaužiti karkoli od Martinovih dobrot. V šotoru je za gostinsko ponudbo skrbel samostojni podjetnik **Dejan Jerebič**, pa tudi vse naokrog je bilo možno poskusiti kaj domačega. Kmalu je zadušilo tudi iz loncev ekip, ki so tekmoval v kuhanju »prleškega piskra«. V bistvu gre za kuhanje domače kisle juhe, kateri je osnova meso, ki ga ekipam dodeli organizator, za vse ostalo – kar pomeni za vse ostale dodatke – pa poskrbijo ekipe same. In ravno ti dodatki so najbrž odločilni za končno oceno oziroma najboljši »prleški pisker«. Za tekmovanje se je prijavilo 12 ekip, ki so s kuhanjem začele okrog devete ure. Dobre tri ure je bilo časa, ko je na prizorišče prišla tudi komisija

pod vodstvom učiteljice gospodinjskega pouka **Metke Lešničar**. Ta je dejansko imela težko nalogo: med dvanajstimi juhami izbrati najboljšo! Saj je šlo le za nianse, ki pa sicer niso bile ovira za obiskovalce. Namreč lonci so kmalu bili prazni. Po oceni komisije je tretje mesto osvojila ekipa Danijela Vrbnjaka, drugo mesto ekipa kuharjev PGD Ključarovi in prvo mesto ekipa Društva kmečkih žena Občine Ormož.

Medtem ko se je na parkirišču pred gradom kuhalo, se je dogajalo tudi v grajski kleti (v Unterhundu), kjer je potekal Festival vin. Na Festivalu vin so se oba dneva predstavljali domači vinogradniki in vinarji ter ponujali najboljše, kar skrivajo njihove domače vinske kleti. Enako je bilo tudi v grajski vinoteki, ki je prav tako omogočala degustacijo, a tudi ogled čarobnega spodnjega dela grajskega stolpa, kjer se del vinoteke sicer nahaja.

Martinova sobota na Kerenčičevem trgu

Od jutra se je tudi že dogajalo na Kerenčičevem trgu, kjer je delovala tržnica. Ta je poleg kulinarike ponujala vrsto ostalih domačih izdelkov certificiranih z blagovno znamko Jeruzalem Slovenija. Martinovanje v Ormožu je pa tudi priložnost, da se predstavijo turistična društva v občini, ki se poleg kulturnih društev aktivno vključujejo v so-organizacijo dvodnevne martinovanja. Martinovanje v Ormožu sicer organizira JZ za turizem kulturo in šport, v sodelovanju z različnimi društvi in nekaterimi ostalimi javnimi zavodi, tudi z Javnim skladom za kulturne dejavnosti, ki v času Martinovanja v Ormožu organizira **tekmovanje godb Slovenije v zabavnem programu za pokal Vinka Štrucla**. Tokrat je potekalo že 26. tekmovanje in, kot je običaj, sodelujoče godbe še pred začetkom tekmovanja na Kerenčičevem trgu skupaj zaigrajo tri koračnice. Zbranim skoraj 200 godbenikom na Kerenčičevem trgu je dirigiral idejni oče tega tekmovanja **Slavko Petek**.

Tekmovanje godb za pokal Vinka Štrucla se je potem nadaljevalo v prireditvenem šotoru, ki ga je letos spremljalo tudi številno občinstvo.

»Jaz pa v gorice grem«

Šaljivi prikaz vinogradniških običajev oziroma vinogradniških opravil, pod skupnim naslovom Jaz pa v gorice grem, ki se je začel okrog poldneva, so pripravila turistična in kulturna društva. Člani **TKD Podgorci** so prikazali, kako poteka rez trte. Gre za opravilo, ki je prvo in najpomembnejše opravilo v vinogradu. Podgorčani so prikaz opravili kar se da poučno, saj je prav od rezi odvisna letina v vinogradu. K dobri rezi sodi tudi pravilna vez trt, kako to poteka so prikazali člani **TD Runeč**, ki so prikazali še, kako pa poteka obdelovanje vinogradniške zemlje oziroma »kopanje« v gorinah. Člani **TD Pavlovski vrh-Libanja** so potem prikazali, kako poteka zaščita pred plevelom in škodljivci. Pravimo, da je treba »poškropiti v gorinah.« Gre za opravilo, ki ga je tudi treba natančno opraviti. In kmalu pride čas, ko grozdje zori in veliko jih je, ki ga želijo poskusiti: potrebno se je pripraviti na jate ptičev in jim preprečiti, da bi pozobale pridelek grozdja.

Tako so vinogradniki že konec 17. stoletja izumili klopotačo napravo, da odganja ptiče. Gre seveda za klopotec, ki ga po tradiciji postavijo sredi avgusta. Kako to poteka, so prikazali člani **TKD Miklavž Pri Ormožu**. Čas trgatve pa je gotovo višek opravil v gorinah! Ta vesel dogodek so prikazali člani **KŠD Dobrava**. Prikazali so tudi, kako poteka »prešanje«, ki je torej zadnje dejanje. Grozdja je dovolj in dobro teče, so naznanili »prešarji«. Mošt je sladek in najbrž bo kmalu odlično mlado vino, a ga je treba pred tem krstiti... Obred krsta so ob vznožju prizorišča opravili **Macleki KD Ormož**.

Z odprtja razstave del nastalih na Likovno-literarni koloniji Malek in nova jagoda na trsu ormoške Rastoče knjige

Besedilo: **Karolina Putarek**
Foto: **Karolina Putarek**

Tradicionalno v času martinovanja je bilo tudi odprtje razstave del nastalih na likovno-literarni koloniji, ki je potekala drugi vikend v mesecu oktobru. Odprtje razstave je pa že sedmič po vrsti služilo postavitvi Rastoče knjige Ormoža:

Letošnja likovno-literarna kolonija na Maleku je bila jubilejna, deseta po vrsti. Prvič so se pa likovnikom in literatom pridružili tudi fotografi; tako so si zbrani na otvoritvi razstave uvodoma ogledali film avtorja Denisa Žurana, udeleženca kolonije. Kasneje so svoja pesniška dela, nastala na koloniji, predstavile pesnice: Nataša Brumen, ki je zbranim predstavila pesem z naslovom Praznui življenje!, Sandra Kumer, ki je v sodelovanju z Denisom Žuranom spisala pesem z naslovom Misli name in Breda Slavinec, ki je navdušila s pesmijo Skozi noč do jutra.

Likovno-literarno kolonijo na Maleku organizira Javni sklad za kulturne dejavnosti - Območna izpostava Ormož v sodelovanju z ormoškimi likovnim društvom LIKUDO in Literarnim društvom Prasila Središče ob Dravi. Letošnja je bila posvečena našemu rojaku, duhovniku, pesniku ter pisatelju dr. Stanku Janežiču; tako so kolonijo naslovili po njegovi pesniški zbirki Poti med goricami. Zbrane na otvoritveni slovesnosti je najprej pozdravil župan Občine Ormož Danijel Vrtnjak, ki je svoj govor posvetil prav veličini dr. Stanka Janežiča, ki je skozi svoje doživeto literarno ustvarjanje svetu vedel predstaviti lepote domačih krajev. »Gre za rojaka, ki je prejel naziv častnega občana, v letošnjem letu pa smo mu v aleji pomembnih rojakov postavili tudi doprsni kip,« je spomnil župan.

Otvoritveno slovesnost je s svojim nastopom popestrila ženska vokalna skupina Okarina pod vodstvom Zlatke Puklavec Banjanin,

zbrane sta pa pozdravili še mag. Minka Jerebič, sekretarka na Ministrstvu za kulturo, ki je udeležence obiskala tudi v času likovne kolonije na Maleku ter v svojem govoru izpostavila navdušenje nad raznovrstnostjo sodelujočih na koloniji in medgeneracijsko sodelovanje, in predsednica društva Rastoča knjiga mag. Marijana Kolanko, ki je predstavila namen Rastoče knjige in poslanstvo društva.

Odprtje del nastalih na likovno-literarni koloniji na Maleku namreč vsakič predstavlja košček v slovenski Rastoči knjigi. Rastoča knjiga je sicer vseslovenski in mednarodni projekt, preko katerega so povezane različne institucije. Koordinator projekta je državni svet, vsebinsko je pa projekt povezan z Narodno in univerzitetno knjižnico v Ljubljani.

Razen Javnega sklada za kulturne dejavnosti – Območne izpostave Ormož in Pokrajinskega muzeja Ptuj-Ormož, enota Ormož se k izvedbi odprtja razstave Malek, ki je torej tudi postavitev Rastoče knjige Ormoža, pridruži tudi Knjižnica Franca Ksavra Meška Ormož. Letos so v sodelovanju s Heleno Srnc, avtorico monografije z naslovom Stanko Janežič, graditelj in sejalec miru, pripravili referat o njegovem življenju in delu, ki ga je prebrala bibliotekarka Marijanca Korotaj.

Po zaslugi Bohumila Ripaka, domačega likovnika in častnega predsednika likovnega društva Ormož, ima tudi ormoška Rastoča knjiga svoje obeležje: knjigo, iz katere raste vinska trta, grozdu se pa vsako leto doda nova jagoda. V letošnjem letu je tako Ripakova skulptura dobila že sedmo jagodo, ki se ji bodo zagotovo pridružile še mnoge!

VABIMO VAS NA 20. VINCEKOVANJE S POHODOM
V SOBOTO, 21. JANUARJA 2023

ŠTARTNINA, KI JO PLAČATE PRED ODHODOM ZNAŠA 15€ IN ZAJEMA:
- Dva obroka hrane
- 6 bonov za pijačo (kave in čaji niso vključeni)
- Spominski kozarec, ki ga boste uporabljali ves dan
- Organizacijske stroške (kulturni program ...)

NA POHOD GRE VSAK UDELEŽENEC NA LASTNO ODGOVORNOST!

V primeru močnega dežja ali snežnega meteža prireditev odpade.
Informacije:
Volunt Natalija tel.: 041 457 024
Harvat Petra tel.: 031 857 591
Večje organizirane skupine naprosmo, da se predhodno prijavijo na e-mail: antofin.petra@gmail.com ali na zgoraj navedeni telefonski številki.

Vljudno vabi
Turistično društvo Podgorci

POPOLDANSKA TRŽNICA V TRGOVSKEM CENTRU HOLERMOŠ ORMOŽ
(Opekarniška cesta 2b, 2270 Ormož)

S PONUDBI DESTINACIJE JERUZALEM SLOVENIJA.
Termini, ko lahko obiščete tržnico:

- **ponedeljek, 5. 12. 2022, med 15. in 18. uro** Miklavževa Holermuosova tržnica
- **sreda, 7. 12. 2022, med 15. in 18. uro**
- **sreda, 14. 12. 2022, med 15. in 18. uro**
- **sreda, 21. 12. 2022, med 15. in 18. uro** Bošična tržnica
- **sreda, 28. 12. 2022, med 15. in 18. uro** Novoletna tržnica

V letu 2023 (od januarja do decembra) bo tržnico medtem obiskali vsako sredo med 15.00 in 18.00

JERUZALEM

<p>VERUS VINOGRADI D.O.O. Ljutomerska cesta 36 2270 Ormož, Slovenija</p> <p>T: + 386 (0)2 7415 440 F: + 386 (0)2 7415 441 E-mail: info@verusvino.com www.verusvino.com</p>				<p>Avtor: JOŽE BORKO</p>	<p>SLOVENSKI AGRONOM (FRANC)</p>	<p>UGASLI VULKAN (IZ ČRK: MARA)</p>	<p>SLOVENSKI PUBLICIST STERN</p>	<p>LITU</p>	<p>APETIT</p>	<p>PREBI-VALEC IRAKA</p>	<p>SLOVENSKA TENISAČICA ZIDANSEK</p>
<p>MINERAL MODRE BARVE</p>											
<p>ZIVLENSKA, POKLICNA POT</p>											
<p>KORUZNI STORZ</p>							PREŠER-NOVA PESEM				
<p>SALA (POGO-VORNO)</p>							SODELO-VANJE				
								(KO)ČA(R)			
								ILUSTRATOR MUSTER			
Pomoč: INIJA, KOO, REI	KAR-TONSKA EMBALAŽA	VAS IN VRH V NAŠI OBCINI	VIDEZ (ZAS-TARELO)				PESNIK (EKSPR.)				
			VAS POD BAŠKO GRAPO				ANGLÉŠKI PLAŠČ				
BRIZGANEC								IGRALKA IVANIČ			
								ANGLÉŠKA IGRALKA STARK			
NEMŠKI SKLADATELJ (HUGO) IZ ČRK: KUNA							NASELJE PRI POSTOJNI			UDAREC ŽOGE PREKO NASPROTNIKA	
							JAPON. KREATORKA KAVAKUBO			ŠELIGOVA DRAMA	
USTVARJALEC, TVOREC							NAJVEČJA OPICA				
							IZKORIŠČEVANJE				
TALU			ZEMLJE-SLOVEC						OSEBNI ZAIMEK		
			TEK V NARAVI						ZENSKO POKRIVALO (ETNOL.)		
STAROGRŠKA POKRAJINA, LOKRIS								MANJŠA SOBA			
								METRIČNI POUDEK			
ZNAMENJE PRED EPILEPTIČNIM NAPADOM							ZOBATI KIT, PLSKAVKA			VAR-NOSTNO RAZ-STRELIVO	
							KANT-AVTOR SMOLAR			ZDRAVILO, MEDI-KAMENT	
Občina ORMOŽ	IZDELO-VALEC SODOV							KARTA PRI TAROKU			
	TEKOČA PRIKUHA							MESTO V ZAMBUI			
KALJEV KLORAT									NAZIV		
									SOGLAS-NIKA V NADI		
RIMSKA 1001			DOMOVINA ČAROVNIC KIRKE IN MEDEJE	AZISKI VELETOK				SVALJEK, CMOK			
				PARADIŽ, EDEN				SOVRAŽ-NICA ŽELEZA			
OBER (IZ ČRK: AVRA)							REKA V PALESTINI			SREČKO KOSOVEL	
							VALJEVO				
JURČEČEV JUNAK									NEOMEJENO TRAJANJE		
DOMOVINA AHAJCEV							ANTON AŠKERC		PTICA SEVERNIM MORJU, NJORKA		

Rešitev križanke – geslo iz osenčenih polj prepisite na dopisnico in jo do petka, 20.1.2023 pošljite na naš naslov: Občina Ormož, Ptujška c. 6, 2270 Ormož. Sponzor nagradne križanke je VERUS VINOGRADI D.O.O., Ljutomerska cesta 36, 2270 ORMOŽ.

1. nagrada: 3 steklenice Verus vina po izboru
2. nagrada: 2 steklenice Verus vina po izboru
3. nagrada: 1 steklenice Verus vina po izboru

Sobota, 17. 12.,
od 9. ure,
pred Grajsko pristavo

KOŠ-eva božična tržnica in
koncert skupine Jack'n'roll

Klub ormoških
studentov

Nedelja, 18. 12.,
ob 16. uri,
Dom kulture Ormož

Dobrodelni koncert
"Ali veš, kako te imam rad?"

Tempelj Obilja

Sreda, 21. 12.,
ob 17. uri,
pred Grajsko pristavo

Pesem za vse – petje božičnih
pesmi, praznični bazar in
prihod Božička

OŠ Miklavž pri Ormožu,
OŠ Kog, OŠ Ivanjkovci,
JZ TKŠ

Sreda, 28. 12.,
ob 19. uri,
Športna dvorana Hardek

44. tradicionalni novoletni
koncert Pihalnega orkestra
Glasbene šole Ormož

Glasbena šola
Ormož

Četrtek, 29. 12.,
ob 17. uri,
pred Grajsko pristavo

Predstava Zmeda in Zmrda
odkrivata Slovenijo v izvedbi
Kulturnega društva Obrež in
prihod Dedka Mraza

Javni zavod za turizem, kulturo
in šport Občine Ormož

Sobota, 31. 12.,
od 23. ure,
pred Grajsko pristavo

Silvestrovanje na prostem
z ansamblom Upanje

Javni zavod za turizem, kulturo
in šport Občine
Ormož

DRSALIŠČE

DELOVNI ČAS
(od 6. 12. 2022 do 15. 1. 2023)

Ponedeljek – petek:
14.00 – 20.00

Sobota, nedelja in prazniki:
11.00 – 20.00

JAVNI ZAVOD ZA TURIZEM,
KULTURO IN ŠPORT
OBČINE ORMOŽ

OBČINA ORMOŽ
JERUZALEM
SLOVENIJA

SLOVENIA
GREEN

SKOZI IGRO BARV,
DO ŠOLSKIH IGRAL

Dobrodelna prodajna
razstava likovnih del za
nakup igral pri OŠ Ormož

Od 6. 12. do 22. 12. 2022
v odpiralnem času
Pokrajinskega muzeja
Pruj-Ormož

SEVEROLANDIJA